

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 24

Február 2024

číslo 2

**Aby sme neposlali svoju nádej
„do dôchodku“**

Aby sme neposlali svoju nádej „do dôchodku“

Kým národ očakával Pánovu spásu, proroci ohlasovali jeho príchod, ako uvádza prorok Malachiáš: „Príde do svojho chrámu Pán, ktorého hľadáte, a anjel zmluvy, po ktorom túžite“ (3, 1). Simeon a Anna sú obrazom a stelesnením tohto očakávania. Vidia ako Pán vchádza do svojho chrámu a osvietení Duchom Svätým ho spoznávajú v Dieťati, ktoré Mária nesie v náručí. Čakali ho celý život: Simeon, „človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela“ (Lk 2, 25) a Anna, ktorá „nikdy neodchádzala z chrámu“ (Lk 2, 37).

Osoží nám hľadiť na týchto dvoch starcov trepezlivých v očakávaní, bdelych v duchu a vytrvalých v modlitbe. Ich srdcia zostávali bdelé ako stále horiaca pochodňa. Sú v pokročilom veku, ale majú mladé srdce; ne nechávajú sa pohltiť dňami, lebo ich oči zostávajú obrátené k Bohu v očakávaní (porov. Ž 145, 15). Boli obrátení k Bohu v očakávaní, neustále pripravení. Na ceste životom zažili ťažkosti a sklamanie, ale nepodľahli defetizmu (porazeneckému sklonu): neposlali svoju nádej „do dôchodku“. A tak, keď hľadia na Dieťa, spoznávajú, že sa naplnil čas, vyplnilo sa proroctvo, prišiel ten, ktorého hľadali a po ktorom túžili, Mesiáš národov. Tým, že si udržiavajú živé očakávanie Pána, stávajú sa schopnými privítať ho v novosti jeho príchodu.

z homílie pápeža Františka

na sviatok Obetovania Pána, XXVIII Svetový deň zasväteného života, 2. februára 2024

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Homília na 6. nedeľu cez rok B 4

Homília na 1. pôstna cez rok B 5

Homília na 2. pôstna cez rok B 7

Homília na 3. pôstna cez rok B 8

ROZHOVOR

Peter Štieber 10

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Môj pohľad 14

Ocitli sme sa v pôstnom období 18

SPEKTRUM MLADÝCH

Kecharítomene 19

Ahoj, deti! 20

Máš problém? (121. časť) 21

Trampoty v manželstve (179. časť) 22

Štatistika roka 2023 24

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad úmyslov sv. omší 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútoraná predná: M. Magda

Vnútoraná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana

Forišová, Viktória Uličná, Blažej Vaščák

Kontakty: Tel.: 051/79 16 235e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Milý náš duchovný otec Marek, ste naším kňazom a duchovným otcom. Ste človek ako my. Potrebujete naše porozumenie, starostlivosť a pozornosť, pretože keď sa zasväcujete Ježišovi, dávate život za každého z nás, ako to urobil On. Ste pre nás darom, ktorým nás Pán obdaril, aby ste nám pomohli spasiť si duše. Naš Pán chce, aby sme sa modlili a pomáhali posvätnosti svojho pastiera. My máme byť predĺženými rukami kňaza a načiahnuť sa, kam on nedosiahne. Slovanami Panny Márie aj my prosíme: "Pane, žehnaj nášho kňaza a duchovného otca Mareka, pomáhaj mu, očisti ho, miluj ho, staraj sa o neho, upevni ho vo svojej láske." S modlitbou a láskou Vaši veriaci.

Posolstvo Panny Márie, Kráľovnej pokoja**25. januára 2024****cez vizionárku Mariju Lunetti****"Drahé deti!****Nech je tento čas časom modlitby."**

Na titulke d.o. Mgr. Marek Rojak, farár v Hermanovciach;

KATECHÉZA

Homília na 6. nedelu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť“

Milí veriaci,
až nás strasie, keď počujeme z evanjelia o strašnej chorobe, ktorá sa volá malomocenstvo. Malomocenstvo zapríčiňujú bacily podobné tuberkulóznym, choroba začína tak, že oslabnú ruky a nohy, na koži sa objavia škvrny, ktoré sú na začiatku fialovej farby. Škvry narastajú, rozširujú sa a menia sa na veľké vredy. Následkom vredov človeku odpadávajú uši, nos, prsty a celé kusy tela. Pretože choroba je nákazlivá, museli žiť postihnutí mimo ľudskej spoločnosti. Opustili svoj dom, svoju rodinu, svoje deti a ženu a utiahli sa do hôr, do jaskýň. Ľudia im tam zďaleka hodili chlieb a mäso. Aby ich každý hneď poznal, že sú malomocní, museli mať natrhnuté šaty, odkrytú hlavu a ústa prikryté šatkou. A keď sa k nim niekto blížil, museli kričať: „Nečistý, nečistý.“ Táto choroba sa vyskytuje len v teplejších oblastiach sveta a preto o nej u nás nepočuť.

No odjakživa sa u nás k tejto chorobe prirovnáva duševná choroba, ktorá je zase v našich krajinách veľmi rozšírená. A je to malomocenstvo k ostatným ľuďom - nedostatok lásky k blížnym. Taký človek, ktorý nemá lásky k blížnym, je k ostatným ľuďom bezohľadný, nepozorný, nežičlivý, neprajný, závistlivý, ubližuje, je nepriateľský. On síce medzi nami ľuďmi žije, ale nežije s nami. Žije len pre seba. A žije proti všetkým ostatným. To je "malomocenstvo duše". Svet proti takému malomocenstvu nemá liek.

Napríklad, čítali sme v novinách, že otec istej rodiny prepíja zárobok, myslí len na seba, žije len pre seba a žije proti svojej rodine. Nestará sa o ženu a deti, často prichádza domov z krčmy opitý a vtedy sa vyhráza, že zabije ženu aj deti. Deti a manželka zo strachu pred otcovým nožom utekajú z domu v nočnom oblečení a hľadajú prístrešie u susedov, kde takto v slzách prečkajú nejednu noc. Manželka sa ide sťažovať, ale nikde jej nepomôžu. Povedia jej: My nemôžeme zakročiť, pokiaľ vás nedokaličí. No nebude to vtedy už neskoro?

A keď svet napokon podá liek, kolkokrát ten liek nezaberá. Počuli ste slovo „recidivisti“? Sú to ľudia, ktorí boli potrestaní, sedeli vo väzení za svoj zločin a po odpykaní znova upadli do toho istého zločinu. A po ďalšom treste znova a znova. A tak sú niektorí ľudia, ktorí sú až do smrti recidivistami. To je naozaj nevyliciteľná choroba duše. Telesne sú zdraví, ale duševne sú nevyliciteľne chorí.

Lenže vy si môžete povedať: Prečo sa nám to tu pripomína? My nie sme ani telesne, ani duševne malomocní. Ale tak to určite nemôžete povedať. Mnohokrát totiž ide o také choroby duše, ktoré sami na sebe nevidíme. Iní, ktorí nás pozorujú, naše nedostatky a chyby vidia, vidia naše malomocenstvo duše. A viete, čo o nás hovoria? Vravajú takto: Mnohí z tých, čo chodia do kostola, sú horší, ako tí, čo do kostola nechodia. Lenže ja k tomu musím dodať: To platí len o

niekoľkých a aj tí sú horší nie preto, že chodia do kostola, ale aj napriek tomu, že chodia do kostola. Veď v kostole sa neučíme tomu, aby sme boli zlí. Tu sa nikto nemôže pokaziť. V kostole sa nepovzbudzuje k tomu, aby sme boli horší ako ostatní ľudia. V kostole počujeme len dobré poučenie a povzbudenie. No aj napriek tomu sú niektorí duševne malomocní.

Kde je príčina? Príčinu si vysvetlíme takto: za čias Pána Ježiša bolo malomocných mnoho. Mnohí videli Pána Ježiša zďaleka. Chodili okolo neho, nevedeli, že od neho môžu prosiť uzdravenie. A ani od neho uzdravenie nežiadali a preto ostali malomocní. A niektorí tu v kostole alebo pri kostole sa im podobáte. Keď sem prídete a ste od Pána Ježiša duchom ďaleko, nežiadate si od neho uzdravenie duše a preto ostávate malomocní. Chodíte do kostola a ste malomocní.

Ale dnešné evanjelium nás poučí, že každý malomocný, ktorý od Pána Ježiša prosil uzdravenie, bol uzdravený. A tak isto každý, kto má duševné nedokonalosti, chyby, neresti a príde sem a prosí Pána Ježiša, ktorý je živý, vzkriesený a neviditeľne prítomný medzi nami: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť“ - každý bude očistený.

Pán Ježiš je vždy taký a ten istý. On nemôže povedať: „Nechcem, aby si bol čistý.“ On každému môže povedať len takéto slová: „Chcem, buď čistý!“ A na Jeho slovo sa naša duša a naša povaha postupne zbaví zlých vlastností, naša

duša sa naplní pozornosťou, ohladuplnosťou, dobroprajnosťou a láskou k našim blízkym.

Pán Ježiš je tu skutočne ako liek pre tých, ktorí sú chorí na duši, a to sme my. Všetci. Pán Ježiš je skutočne tu ako posilnenie pre slabých v duši a to sme my všetci. Lenže liek a posilnenia v nás môžu účinkovať len vtedy, keď ho užívame. Nieкто môže mať plný nočný stolík liekov, ale keď ich neberie a neužíva, akože sa môže vyliečiť zo svojej choroby?

A tak nasledujme všetci malomocného z dnešného evanjelia. Hľa, kľakol si pred Pána Ježiša a prosil ho: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“ S takouto dôverou si kľakajme aj my každú nedeľu pre premenení pred Pána Ježiša a prosme Ho s tou istou dôverou, ako malomocný: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“ Čím väčšia bude dôvera, tým väčšia bude pomoc nášho Pána Ježiša. A tu sa postupne očistíme od svojich nedokonalostí, chýb a nerestí tak, že nikto o nás nebude môcť povedať, že sme horší, ale všetci nás budú obdivovať, že máme dobré a láskyplné srdce, ako je Srdce Ježišovo, ktoré je plné dobroty a láskavosti. Amen.

rok 2012; snímka: M. Magda

KATECHÉZA

Homília na 1. pôstnu nedeľu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Čas sa naplnil...

Milí veriaci,

sotva by ste uhádli, aká je v poslednej dobe móda v cestovaní na dovolenku, kam smerujú najexkluzívnejšie výpravy turistov. Už to nie sú Tahiti, Tichomorské ostrovy, ani Malorka. Teraz sa ide na púšť. Podnikavé cestovné kancelárie zorganizovali cestu naprieč Saharou, najväčšou púšťou sveta, a lákavo pozývali: „Podťe s nami stráviť svoju dovolenku na púšti.“ A tak je turnus za turnusom plne obsadený.

Čože to ľudí tiahne na dovolenku do najnepohodlnejších a najnehostinnejších miest? Prečo je to pre nich taký zážitok, že to nadšene doporučujú svojim známym? Turistický sprievodca, ktorý tieto výpravy na púšti vedie, to vysvetľoval takto: „Oni prežijú na púšti svoju katarziu.“ Je to čudné slovo z úst človeka z cestovnej kancelárie. Teologický, náboženský význam slova katarzia označuje prežitie vnútornej očisty, vnútornej zmeny, duševnej obnovy. Práve to, k čomu nás na začiatku pôstu vyzýva Cirkev. Uprostred nekonečnej pustatiny tu ľudia prežijú a pochopia, čo je a čo nie je pre život podstatné a dôležité. Zabudnú sa hrať na pána dôležitého. Poznajú, ako závisí jeden človek na druhom.

Aj keď dnes vedie naprieč Saharou cesta, každú chvíľu ju zasypú duny piesku. A musí sa čakať, až kým neprídu pluhu a piesok odhrnú ako sa u nás odhrňa sneh v zime. A najbližšia autoopravovňa, najbližšia benzínová pumpa, najbližšia studňa, najbližší lekár, to všetko sú čísla v stovkách a tisícoch kilometrov. V tejto samote sa

za dva týždne ľudia naučia obmedziť na základné veci života.

Poznajú, čo musí byť v živote, aby človek mohol žiť a čo v ňom byť nemusí. Púšť človeka očisťuje a učí ho sebapoznaniu. A učí ho hľadať Boha, základ života. Niet divu, že v Biblii toľkokrát počúvame o púšti. Ján Krstiteľ volal ľudí svojej doby na púšť k očisteniu, k naučeniu života novým spôsobom, k novej viere v Boha.

Prví kresťania a po nich mnohí ďalší odchádzali na čas do púšte ako pustovníci, aby sa tam zbavili malicherností a pokušení. Ctížiadostivý dôstojník Charles de Foucauld na púšti pochopil zmysel života a hodnoty kresťanstva. Stal sa kňazom a učiteľom novej, modernej

duchovnosti. A za ním tam odchádzajú stále ďalší.

Napríklad sa odtiaľ vrátil po desaťročnom pobyte Carlo Caretto. Bol to najprv ctižiadostivý taliansky študentský vodca, lovec kariéry. Teraz je to duchovný vodca tisícov ľudí. Taktiež o Pánovi Ježišovi sme čítali v dnešnom evanjeliu, že na počiatku svojho pôsobenia odišiel na púšť: „Duch viedol Ježiša na púšť.“ Štyridsať dní tu Pán Ježiš prežíva svoju katarziu, očistenie, aby potom prišiel k ľuďom a hlásal, čo jediné je dôležité: ČAS SA NAPLNIL. BOŽIE KRÁLOVSTVO JE TU. OBRÁŤTE SA, ZMEŇTE SVOJE ZMÝŠLANIE A KONANIE A VERTE EVANJELIU!“

S týmito slovami začíname aj my

dnes pôstnu dobu. Čas sa naplnil aj nám. Aj pre nás je najvyšší čas, aby sme zanechali svoje malichernosti a zlozvyky, aby sme sa obrátili celým srdcom k tomu, čo je hlavné, čo je podstatné, k BOHU! Aj my potrebujeme ísť k tomuto obráteniu na svoju púšť. Saharu po ruke nemáme. Ale všade okolo nás v prírode je prázdna dosť. V našich kostoloch sme celkom nerušení. Len tam zájsť, len sa zamyslieť: Čo je vedľajšie a čo je v mojom živote podstatné?

Ako žalostne málo to vieme. Stretne sa kňaz so svojimi známymi, pár rokov sa nevideli. Príde aj na modlitbu doma. A on aj ona sa začnú vyhovárať: "Teraz si uvedomujem, duchovný otcé, ako som sa

rok 2013; snímka: M. Magda

vlastne už ktovie ako dlho doma nemodlil, pravda, len čo sa modlím v kostole." „Ale prečo?“, čuduje sa kňaz. Ale oni to nevedia. Nevedia, koľko rokov sa už doma nemodlia. Nedokážu povedať, prečo sa vlastne nemodlia. Proste len tak. Nemysleli na to...

A toto je to sebazpoznanie, k čomu nás vedie Cirkev v pôste. Pozri sa, drahý brat a sestra, ako žiješ? Čo je pre teba najdôležitejšie v tvojom živote? Kvôli čomu si sa dokázal tak rozčúliť? Vidíte? Pôstna doba kresťana, to nie sú iba drobné sebazápory, ktoré, koniec koncov, nikoho z nás nebolia. To nie je len sem tam odoprieť si ten hlt mäsa, ktoré si o chvíľu ináč vynahradiš. To nie je len vzdať sa raz televízie, keď tam aj tak už nič poriadne nie je!

Pôstna doba znamená prerobiť svoju katarziu, očistenie od malicherností, zlovykov, hriechov. Musí mať tri stupne: Najprv rozpoznať, čo nie je dôležité, čo je dokonca škodlivé. Potom sa od toho poznaného zla radikálne odvrátiť. A nakoniec sa obrátiť k Bohu a jeho poriadku lásky.

V obradoch Popolcovej stredy zaznela vážna vec: „Robte pokánie a verte evanjeliu!“ Pokánie znamená obrátenie, viera je podmienkou spásy. 40 dní sa budeme pripravovať na náš najväčší sviatok - Zmŕtvychvstanie Pána. Všetci raz tento zázrak prežijeme, keď príde posledný deň. Budeme vzkriesení k životu alebo k záhube? Ako sa teda pripravíme? Budeme naozaj robiť pokánie? Prehlbíme našu vieru čítaním Písma svätého? Zamyslíme sa nad sebou!

A ako pomoc na tejto našej ceste do púšte si urobme, všetci do jedného ako sme tu, popoludní krížovú cestu. Príďte, všetci, aj keď to bude pre mnohých z vás nepohodlné. Púšť nie je pohodlná, ak má byť užitočná. Amen.

KATECHÉZA

Homília na 2. pôstnu nedeľu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Podporovať cirkevné ustanovizne

Milí veriaci,
na druhú pôstnu nedeľu kladie
Cirkev každý rok čítanie o pre-
menení Pána na hore Tábor, pod-
ľa Matúša, Marka alebo podľa Lu-
káša. Jedna veta je vo všetkých
troch čítaniach rovnaká. Je to zá-
verečné slovo Boha Otca apošto-
lom: „Toto je môj milovaný Syn,
počúvajte ho!“ S akými pocitmi
zostupovali apoštoli z hory Pre-
menenia? Bolo im dané zahliad-
nuť niečo z krásy a prežiť niečo
z blaženosti onoho sveta, ale zo-
stupovali do starého života na
tomto svete.

Museli mať pocit, že zostupujú do tmy. Pred nimi bol ten starý život so svojimi neistotami. A v srdci mali túžbu mať istotu. Oni ju naozaj mali. Bol to Ježiš. Teraz už naozaj vedeli, kto je a čím Ježiš je. Peter neskôr ľuďom z veľrady prehlásil: „V nikom inom niet spásy!“

Niet pod nebom iného mena, zjaveného ľuďom, v ktorom by mohli byť spasení okrem Ježiša.

Pán Ježiš nezostane v ľudskej podobe na zemi. Vráti sa k Otcovi. Ale svoju rozkazovaciu moc zverí predstaveným Cirkvi. Povie im: „Čokoľvek rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi a čokoľvek zviažete na zemi, bude zviazané aj v nebi.“ Dá im rozkaz: „Učte ľudí zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ A táto moc prejde od apoštolov na biskupov, biskupi ju dávajú kňazom, svojim pomocníkom.

Dnes je hlavným nositeľom tejto moci pápež a žijúci biskupi, ale po nich prídu ďalší a tak to bude postupovať cez stáročia až do konca sveta. Boží ľud bude vždy potrebovať vedenie, povedal by som pevnú ruku a jasnú hlavu. Hlavu, kto-

rá by myslela na jeho blaho a ruku, ktorá by ukazovala na cieľ a dávala mu prostriedky k cieľu.

Cirkev využíva rozkazovaciu moc tým, že vydáva múdre zákony, ktorými sa riadi život cirkvi po praktickej, organizačnej a právnej stránke tak, aby bol chránený jej vnútorný život a život jednotlivých jej členov. Niektoré zákony, ktoré sa bezprostredne týkajú duchovného života veriacich, sme sa učili napamäť podobne ako sme sa učili Desatoro Božích prikázaní. Hovoríme im Päťoro cirkevných práv. Zopakujme si ich podľa nášho katechizmu: *Sväťiť prikázané sviatky. V nedeľu a v prikázaný sviatok zúčastniť sa na celej svätej omši. Konať skutky kajúcnosti, ako ich určila cirkevná vrchnosť. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a prijať Svätosť Oltáru. Podporovať cirkevné ustanovizne.*

Sú tieto prikázania ešte záväzné? Určite áno. Dnes viac ako inokedy, pretože už nežijeme vo svete naplnenom kresťanským duchom a poznamenanom kresťanskou tradíciou. Sami cítime, ako dôležité je chodiť na svätú omšu a udržiavať živý styk s Božím ľudom. Nikdy nebolo tak potrebné robiť skutky kajúčnosti ako práve dnes, keď ľudstvo masovo odpadá od Boha a snaží sa žiť bez neho a proti nemu. S tým súvisí taktiež potreba, aby verní veriaci šli do hĺbky a usilovali sa o naozajstný vnútorný život prijímaním sviatostí.

Rád by som sa zastavil pri štvrtom cirkevnom prikázaní: *Aspoň raz v roku sa vyspovedať a prijať Sviatosť Oltáru*. Ako je to s prijímaním sviatosti zmierenia? Norma znie: aspoň raz za rok. Ale stačí to? Upozorňujem, že zákon vždy znamená najužšiu hranicu, za ktorú ísť znamená skončiť kdesi strašne ďaleko, kde je človek už vo viditeľnom rozpore so spoločnosťou, v ktorom žije. Do takéhoto rozporu sa dostávajú všetci, ktorí ignorujú

sviatosť zmierenia a nechodia vôbec. Je to iste opovážlivé a dobrý kresťan sa snaží zariadiť tak, aby sa nepodobal človeku, ktorí chodí po okraji priepasti. Dnes platí v Cirkvi nepísaná norma chodiť ku spovedi viac-menej raz za mesiac (maximálne za dva), pretože inak nemožno pestovať, bez svätého prijímania, svoj duchovný život. Tak si to žiada doba, v ktorej žijeme. Vieme teda, čo si máme myslieť o prikázaní: „Aspoň raz v roku sa vyspovedať.“

A ako je to s prijímaním? Podobne. Prikázanie aspoň vo veľkonočnom čase naši biskupi pozmenili už pred rokmi v tom zmysle, že obmedzenie povinnosti na veľkonočnú dobu zrušili a povedali, že sme povinní prijímať aspoň raz za rok. Avšak, cítite to sami. Rozšírenie hranice je záležitosťou súcitu a milosrdenstva, ale nie doporučením. Dobrý kresťan nechodí okolo hranice dovolenosti a nedovolenosti, skôr si normu ukladá sám. Môže vás zaujímať, ako asi vyzerá táto ideálna norma. Na veľ-

ké sviatky? Nie! Za štvrt roka? Taktiež nie! Mesačne? Tiež nie! Nuž, ako často teda máme chodiť na sväté prijímanie?

Povedal by som to takto: Od dôb pápeža Pia X., ktorý zomrel na prahu svetovej vojny v roku 1914, sa využíva prax, ktorú mali prví kresťania a to prijímať vždy, keď sme na svätej omši. To znamená aspoň v nedeľu a v prikázaných sviatkoch a kto chodí častejšie aj cez týždne, tak aj viackrát za týždeň, prípadne každý deň.

Cirkev vidí toto nové prúdenie v radách veriacich rada. Ju samu mrzí, že musí takéto veci vymedzovať zákonom. Radšej by v tomto žiadne príkazy nedávala. A ak to robí, tak len preto, že ju k tomu nútia jej deti svojím chabým a slabým záujmom o vlastnú spásu.

Uvažujme o týchto veciach a hlavne si svoj duchovný život zariaďujme tak, aby sme nepotrebovali donucovanie, ale aby sme prežili svoju vieru s láskou a nadšením! Amen.

KATECHÉZA

Homília na 3. pôstnu nedeľu cez rok B
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Ja som Pán Boh tvoj“

Milí veriaci,

v pôstnej dobe sa naše úvahy točia hlavne okolo mravných problémov, to znamená, okolo problémov nášho konania. Dnešné prvé čítanie nám pripomenulo magnu chartu ľudskej mravnosti - Desatoro Božích prikázaní. V Písme svätom existujú dve verzie podania Desatora. Prvé podanie je v druhej knihe Mojžišovej, v knihe Exodus. Druhé podanie je v piatej knihe Mojžišovej, v knihe Deuteronomium.

Prvé podanie je obšírnejšie. My poznáme, ako by som to povedal, školské podanie, stručnejšie, bližšie k tomu z Deuteronomia. Pochádza z doby okolo roku 400 po Kristovi a pripisuje sa, že ho takto podal veľký svätec Cirkvi sv. Augustín. Zopakujme si to teraz všetci. 1. Ja som Pán Boh tvoj, nebudeš mať iných bohov okrem mňa, aby si sa im klaňal. 2. Nevezmeš meno Božie nadarmo. 3. Spomeň si, aby si deň sviatočný svätil. 4. Cti otca svojho i matku svoju. 5. Nezabiješ. 6. Nezosmilniš. 7. Nepokradneš. 8. Nepreriekneš krivého svedectva proti blížnemu svojmu. 9. Nepožiadáš manželku blížneho svojho. 10. A ani nepožiadáš majetku blížneho svojho, ani ničoho čo jeho je. Amen.

Desatoro Božích prikázaní zachycuje v desiatich pamätných vetách mravný zákon človeka. Hmotná príroda je riadená zákonom prírody, ktorý pôsobí nutne. Slobodný ľudský duch je riadený mravnými požiadavkami, ktoré majú regulovať vzťahy človeka k Bohu, k druhým ľuďom a k sebe samému tak, aby bolo všetko v rovnováhe, aby to prospievalo a neškodilo. Bez mravného zákona by bol život ľudského rodu nemožný, premenil by sa na džungľu, kde vládne právo silnejšieho a kde slabší nutne podlieha, zomiera.

Tieto mravnosti mal už prvý človek a má ich v sebe každý človek. Desatoro, ako ho máme v Písme svätom je písomným heslovitým zachytením mravného zákona. Boh nám teda dal svoj zákon dvakrát: Prvý raz ho vryl do duše, potom ho ešte vryl do Mojžišových kamenných tabúlí. Desatoro Božích prikázaní človeka neobmedzuje, ale chráni jeho najvlastnejšie záujmy. Alebo, ak chcete, obmedzuje človeka len v tom zmysle, aby boli jeho najvlastnejšie záujmy v bezpečí. Bolo by celkom pomýlené pozeráť sa na ne ako na desať nepriateľov, ktoré človeku bránia, aby bol šťastný.

Pozrime sa na vnútorný zmysel Božích prikázaní. V prvom Boh ukladá človeku, aby uznal tú najväčšiu skutočnosť, že Boh je, že všetko stvoril a že je Pánom všetkého, čo je. Ďalej, aby si o ňom urobil krásnu predstavu, tú pravú: že Boh je tiež naším Otcom, pozýva nás k sebe, chce nás zahrnúť svojou láskou a nič za to nežiada, len aby sme mu jeho lásku opätovali. V druhom žiada, aby sme pri tom nezabudli, že keď sa k nám znižuje, predsa len k Nemu musíme mať patričnú úctu a

tú musíme prenášať na všetko, čo je posvätné. A také je Jeho meno. V treťom žiada, aby sme svoj pomer k nemu rozšírili o pojem Božej rodiny a aby sme sa okolo neho schádzali ako bratia a sestry a aby sme spoločne preukazovali Nebeskému Otčovi chválu, vďaku a prednášali mu prosby. A to je svätá omša hlavne v nedeľu. Vo štvrtom berie pod ochranu ľudskú autoritu ako odlesk svojej vlastnej autority, začínajúc tou najprírodzenejšou rodičovskou autoritou, cítiť si otca aj matku. V piatom berie pod ochranu ľudský život, ľudské zdravie a vôbec ľudskú dôstojnosť.

V šiestom berie pod svoju ochranu plodivú silu človeka. V siedmom jeho právo na prostriedky k rozvinutiu osobnosti a jeho rodiny. V ôsmom chráni svoje právo na pravdivé informácie a česť. Oboje potrebujeme, aby sme sa cítili medzi ľuďmi dobre a aby sme mali medzi nimi svoje dobré umiestnenie. V deviatom berie pod ochranu ľudskú rodinu a jej poslanie. A nakoniec v desiatom našu osobnú slobodu, ktorá je ohrozená vecami a materializmom.

Ak sa na Desatoro pozeráme takto kladne, musíme uznať, že niet v ňom nič, čo by nás malo ponížovať. Práve naopak, na Desatore zisťujeme, ako sme veľkí a nesmierne povýšení nad iné Božie tvory na zemi. Desatoro je niečo tak úžasné, že nikto nemohol a ani nebude môcť jasnejšie a krajšie vystihnúť ľudskú veľkosť a Božiu lásku k nám. Nie nadarmo ľudia hovoria, že by stačilo dokonalo zachovávať Desatoro a na zemi by bol hotový RAJ!

Desatoro je Boží zákon a preto naň žiadna ľudská ruka nesmie siahnúť. Ani Cirkev nemôže nič z tohto večného zákona zrušiť, ani

vylepšiť. Nemá k tomu oprávnenia. Cirkev môže Boží zákon len vysvetľovať a aplikovať ho na bežný život a meniace sa pomery. To tiež Cirkev aj robí. Život znova a znova kladie otázky a ľudia žiadajú odpoveď. Desatoro je vo svojej podstate nemenné, ale meniť sa môžu ľudské situácie. V jedného Boha budeš veriť! To je podstatné. V tom širšom znení v starom zákone v knihe Genéze je to ďalej rozvinuté takto: Nezbrazíš si Boha napodobením ničoho, čo je hore na nebi, dole na zemi alebo vo vodách pod zemou. Nebudeš sa ničomu takému klaňať ani tomu slúžiť.

Je nám to jasné, toto bolo povedané v dobe, kedy Izrael žil uprostred pohanstva a vidieť Boha v Slnku, v Mesiaci a v iných tvoroch bolo nebezpečenstvo. Dnes nie sme v tomto nebezpečenstve a preto nie je dôvod, prečo by sme si Boha nemohli znázorniť obrazom alebo sochou, ktoré veci majú len platnosť pomôcky a nič viac.

Tretie prikázanie nariaďuje zasvätiť siedmy deň odpočinku a bohoslužbe: *Spomeň si, aby si deň sviatočný svätil*. Izraelský výraz *sabat* znamená pracovný pokoj. preto nemožno mať apoštolom za zlé, že zachovávali siedmy deň v týždni ako deň pokoja a bohoslužby, ale že ho posunuli o 24 hodín ďalej ako to mali Židia, a to z toho dôvodu, aby sa kryl s dňom Vzkriesenia Pána, ktorý bol skutočne dňom po židovskom sabate. Písmo sväté nás vyzýva, aby sme stále rozjímali o Pánovom zákone. Tiež si zaumieňme, a zvlášť v tejto pôstnej dobe sa budeme zrovnávať s Desatorom, aby sme videli, do akej miery počúvame Boha a do akej miery sa od Neho a jeho vôle odchyľujeme. Amen.

Rozhovor

Peter Stieber, školský kaplán na Katolíckej spojenej škole sv. Mikuláša v Prešove

Bol slávnostným kazateľom v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline na ďakovnej sv. omši za našich poľovníkov.

Predo mnou sedí slávnostný kazateľ poľovníckej ďakovnej sv. omše, duchovný otec Peter Štieber. Vaše genézy poznáme, pretože prednedávnom tu bol váš starší brat Martin.

Áno, je najstarší z nás, ja som tretí v poradí.

Mamka pochádza zo Železníka, má brata Františka Sočufku, jezuitu. Predsa sa vás opýtam na vaše detstvo. Je vás doma deväť súrodencov. Ako ste prežívali detstvo z vášho pohľadu? Škola, štúdium, duchovné nadšenia...

Narodil som sa ako tretí syn, čiže zažil som ešte obdobie, keď sme nebývali v dome, bývali sme u starých rodičov. Detstvo bolo skromné, jednoduché, na dedine. V našej obci bola len štvorročná školská dochádza, základná škola prvý stupeň. V podstate sme končili okolo obeda, keď sa skončilo vyučovanie. Bol prob-

snímka: M. Magda

lém dostať nás domov, lebo cesta zo školy trvala veľmi dlho. Kým sme skontrolovali všetky potoky, hate, preliezli všetky stromy úplne iný štýl života na dedine. Keď som bol štvrtákom, tak sa škola presťahovala do inej budovy, bližšie k nášmu domu. Bolo to hneď pri futbalovom ihrisku v Krásnej Lúke. Veľmi som obľuboval apríl, máj, keďže bola jar, začali rásť a kvitnúť podbele. Stále som si prešiel cestu popri ihrisku. Mám to hlboko v pamäti, krásny slnečný čas, teplúčko, príjemne. Vtáčiky čvirkali, žiadne náhlenie. Vtedy neboli krúžky alebo nejaké aktivity, aby nás rodičia prihlásili. Všetko sme si robili, vymýšľali doma sami. Oco je stolár, má stolársku

dieľňu, robil tam všelijaké drevárske veci. Z tých orezkov sme mu potajomky brali, „kradli“. Rôzne oštepky, šípy, kuše, luky. Tak sme trávil svoj čas kreatívnym spôsobom, nemali sme žiadne krúžky. Čas sme si museli vyplňať sami.

Má otec prsty? :)

Má. Mal aj úrazy, skončilo to len pri zhabľovaných bruškách. Má všetky články. Je to zázrak. Veľmi veľa času strávil pri tých strojoch. Chvála Bohu, nestalo sa nič vážne. Nepamätám si, čo to bolo v r. 1993 alebo 1994, keď si staval dieľňu. Mal úraz. S odstupom času hovoril, že spadol, nemal zlomené ruky, mal narazené zápästia. Musel mať sfačované ruky, zostal doma na PN dva mesiace. Boli prá-

ve letné mesiace júl, august, keď bolo treba robiť. Rozostavaná dielňa za domom. Bolo to ťažké, ale práve v tom čase nás začal brávať na kopce, do prírody. Krásna Lúka leží na úpätí Levočských vrchov. Hneď nad obcou je Čierna hora - 1 180 metrov, my ju voláme, začal nás tam brávať. Chodil tam kedysi, keď stavali naši dom, potrebovali drevo z lesa. Odvtedy tam nechodil. Vtedy obidve ruky sfačované v sadre, nohy zdravé, nemohol nič robiť. My, chalani, sme boli doma. Začali sme chodiť do lesa, mal som vtedy asi osem rokov. A s odstupom času, rozprával to na až na bratových aj na mojich primáciach, že si vtedy myslel, že to bola ťažká rana pre manžela, otca, čo sa týka príjmov, dva či tri mesiace. Nevedel, ako ďalej, všetko rozostavané. V roku 1994 nás bolo už sedem. Mal obrovský rešpekt a strach, čo bude. Spomínal, že to bol krásny čas na spoločných túrach, tam sa začali budovať naše vzťahy. Bol čas na rozprávanie. Nemali sme žiadne moderné výdobytky dnešnej doby, digitálne médiá, trávili sme veľa času rozprávaním na cestách. Oberali sme maliny, lesné plody. Tam začal náš vzťah k prírode, k turistike. Pamätám si, keď som bol tretíak v r. 1995, rodičia boli v Košiciach na svätorečení košických mučeníkov na košickom letisku. Bolo to 2. júla a v nedeľu večer sa vrátili. Strýko nás odviezol na Mariánsku horu, keďže tam prišiel vtedajší Svätý otec Ján Pavol II.. To bola moja prvá púť do Levoče. Tam sme išli autom a naspäť už peši 37 kilometrov cez Levočské vrchy, cez vojenské pásmo Javorina, cez Blažovskú dolinu do Tichého Potoka. Bola to zaťažkávacia túra. Nemali sme turistické

vybavenie, vtedy to nebolo. Nie je to ako teraz, keď prídete do obchodu, kúpite si kopec oblečenia, stany. Vtedy sme nemali nič, išli sme len tak. O tretej v noci začalo pršať. Mali sme také staré oranžové pršiplášte. Tam sme stáli, pamätám si, že som bol ráno veľmi unavený. Keď vyšlo slnko, prestalo pršať, všetko premočené. Na obed sme sa vybrali na cestu. Mal som vtedy deväť rokov. Prešli sme tých 37 kilometrov. Pamätám si, keď som sa pýtal otca, že kedy už tam budeme? Otec: „Už len táto zákruta, už tam budeme.“

Pripomenuli ste mi, keď sme boli z našej farnosti v Mariazzeli na Svätého Otca. Bol tam tiež lejak, nemal som ani dáždnik. Dlhá cesta k autobusu. Bolo niekoľko záťačiek, asi tridsať. Prišli sme takí unavení. Teda tam vznikol vzťah k prírode? Na Čiernej Hore ste boli bližšie k Bohu...

Bol tam postavený kríž. Pred revolúciou v r. 1989 tam otec s mojím krstiteľom duch. otcom Jozefom Koremom vyniesli potajomky kríž. Začali sme objavovať tie miesta. Neskôr nám oco kúpil bicykle, začali sme cyklistiku. Čo sa týka duchovného života, chodievali sme pravidelne do Levoče. Veľa času sme trávili v prírode, potom sme už sami chodili na kopce. Zoberali sme mladších súrodencov. Nabalili sme do ruksakov deky, „ukradli“ sme ich mame. Chodili sme na neďaleký kopec, ktorý voláme Kukuk, stavali sme vlgvamy, tak sme spolu trávili čas.

Ako vzniklo prepojenie na pána vikára Korema?

Bolo to počas jeho pôsobenia alebo jeho nástupcu v r. 1990 – 1995 Stanislava Šverhu. Základy dal on. Rodičia majú k duch. otco-

vi Koremovi veľmi pozitívny vzťah. Myslím, že duchovný otec Šverha vyniesol ten kríž. Tam sme chodili pravidelne.

Štúdium skončilo. Nejaké volanie...

Duchovný život bol bežný. Oco pôsobí viac ako tridsať rokov ako kostolník. Pre nás bola automatická účasť na sv. omši v nedeľu, nech bol akýkoľvek čas, zima, teplo, za každého počasia. Tí, čo sme boli schopnejší, išli sme s ocom. Ostatní išli s mamkou, starala sa o tých menších. Miništrovanie si pamätám od šiestich rokov. Bolo to normálne. Keď sme boli starší, tak vedenie, májové, októbrové pobožnosti, hľadanie prístrešia pre svätú rodinu. Doteraz si pamätám tie modlitby, to sme sa nikdy neučil, naučili sme sa tam. Večerná modlitba ruženca, popoludňajšia pobožnosť v nedeľu, na tom sme vyrastali. Keď nemohol ísť otec na pobožnosť, tak sme to „dirigovali“ my. Išiel som na Gymnázium sv. Tomáša Akvinského v Košiciach podľa bratovho vzoru. Tam som bol na internáte u jezuitov na Komenského ulici v Košiciach. Mali tam internát pre chlapcov.

Nevedel som, že jezuiti majú v Košiciach svoje zázemie. Keď sme sa stretli s vašim strýkom, vravel, že ide do Košíc. To nasmerovanie prišlo už na gymnáziu?

Gymnázium som prešiel so svojimi predstavami o živote, o rodine. Práve počas strednej som mal čas, že mladí ľudia, každý človek, aj veriaci alebo vychovaný vo viere, sa potrebuje znútorňovať a sám sa pre ňu rozhodnúť. V tom čase, keď začne používať vlastný rozum, má svoj vlastný názor, stojí pred otázkou, už sa vie vzoprieť rodi-

čom a povedať im nie, toto nechcem, ja si chcem vybrať toto. Práve to je kritický čas v dobrom slova zmysle, že sa musí pre vieru, pre vzťah s Bohom rozhodnúť. Rodičia ho už neprinúti. Človek dozrieva. Mal som práve také obdobie na strednej. V druhom ročníku som sa vzdialil od ministrovania. Mal som spolužiačku, ktorá sa venovala spevokolu, mládežníckemu zboru, tam som sa tam angažoval. Keď som nehral na hudobný nástroj, veľa času sme trávili nácvikom piesní. Vzdialil som sa od oltára a od ministrovania, ale hľadal som, kde je moje miesto. Samozrejme, mal som predstavy o vzťahoch, o rodine, nevedel som, čo by som chcel. Išiel som k maturite, vybral som si vysokú školu. Veľmi ma lákala fyzika alebo meteorológia a astrofyzika, astronómia. Dal som si prihlášku na UPJŠ. Tam som bol prijatý bez prijímačiek, tak brali na vedecké odbory. Chcel som sa tomu venovať. Tam prišlo také volanie. Keď som bolo na internáte, kúpil som si gitaru. Hoci som nemal žiadne vzdelanie, chcel som sa tomu trochu venovať. Práve cez tie piesne, ktoré som sa učil hrať na gitare, na internáte, aj ako vysokoškolák. Bola tam kaplnka, začal sa vybrnkávať na gitare, hrať. Najjednoduchšie boli mládežnícke pesničky, čo som poznal. „Píliť“ som uší Pánu Ježišovi, potom aj doma našim. Keď človek začína, je to také kostrbaté. Bola to otázka možno troch mesiacov, keď som sa rozhodol pre kňazstvo. V pozadí boli aj vzťahy, skôr ma to priviedlo k intenzívnejšiemu rozmyšľaniu o živote, ale objavilo sa volanie. Pamatám si presne, ako by to bolo včera. Prvýkrát som sa o kňazstve

zdôveril dnes už zosnulému kňazovi Jožkovi Žvandovi. Pôsobil ako univerzitný kaplán v UPC v Ružomberku. Prišiel k nám na sv. omšu, bola slávnosť Všetkých svätých. Chcel som sa s ním o tom porozprávať. Bol 31. október 2005. Zdôveril som sa mu, že o tom rozmyšľam. Nevie, čo a ako, práca v zbore ma napŕňala. On mi hovorí: „Vieš, Peťo, to Pán Boh ťa požehná. Musíš sa rozhodnúť slobodne to prijať.“ Nikomu som to predtým nepovedal. Prešli necelé dva mesiace. Brat Martin v tom nemal prsty. Bol vtedy na pastoračnej praxi v Jakutsku. Bol už seminaristom. Hovorí: „Ja nič. Ja som ho neovplyvnil, bol som ďaleko.“ Povedal som to rodičom. Otec bol z toho prekvapený. Hovorí, že „doteraz bola čas, že ľudia chodili za kňazmi, že prichádza obdobie, keď kňaz musí vyjsť k ľuďom a byť tu pre ľudí.“ Oni ako rodičia nemajú problém, aby som si bol toho vedomý. Pomohli mi hľadať riešenie. Školu som nechal. Pomohol mi náš kaplán Michal Kulha, dal mi odporúčanie na jeden trapistický kláštor Nový Dvůr v Čechách. Strávil som tam mesiac.

Svätý Otec František si od vášho otca požiadal, že „kňazi musia ísť k ľuďom...“ (smiech)

(Smiech). Myslím, že obidvaja majú rovnaký vzor a to je Duch Svätý.

Prišla teológia. Štúdium nebolo problémom?

Štúdium bolo krásnym časom. **Prišla nejaká chvíľa...**

Pochybnosti. Skôr som zvažoval. Bol som mesiac v kláštore, začal som skúsenosť, po ktorej som si povedal, že mi nikto nezoberie, že Boh existuje, že žije, že je živý. Nevie, to vysvetliť, zachádzal by

som do detailov alebo špekulácií. Po príchode z kláštora to bolo znovuzrodenie, osvietenie, automatické poznanie, neviem, ako to nazvať, že Boh existuje. Dovtedy to bolo jasné, ale tam bolo stretnutie s Bohom, ktorý je živý. Nielenže ja mám k nemu taký vzťah, ale on má ku mne taký vzťah. Nabralo to na intenzite, na sile, na istote, že Boh existuje, je tu a je živý. Nadobudol som vnútorné presvedčenie, že ma nič nepresvedčí o opaku, nech by sa stalo čokoľvek. Lebo Boh sa nemusí vždy prejavovať a takým spôsobom, ako by sme očakávali. Nie vždy sa ozýva, niekedy je ticho. Tam bol taký silný intenzívny zážitok, že mi to nikto nemôže zobrať naspäť. Keď by som aj niečo v živote urobil, tak tú intenzitu vedomia jednoducho nič neprebije. Môže prísť hocičo, hocičo sa môže stať, istota zostáva. Pokračoval som v seminári. Pred odchodom do kláštora som odovzdal prihlášku. Počas štúdií som uvažoval nad rehoľou, ale nenašiel som v sebe áno. Zostalo ticho, sloboda. Kdekoľvek budem, čokoľvek by som robil, mám pocit slobody, že Boh ma pozýva, ale nenúti ma. To je úžasné. V tej slobode sa človek musí každý deň rozhodovať, aj keď Boh volá ku kňazstvu alebo k nasledovaniu, vždy necháva slobodu. Keď sa v slobode človek rozhodne, nie je len podriadený Pánu Bohu, ale je rovnocenným partnerom, je to priateľský vzťah.

Po seminári primície v Krásnej Lúke. Duchovný otec nám napísal, že teraz ste školským kaplánom. Ako to vzniklo? Po seminári? Boli kapláanky?

Bol som tri roky kaplánom v Košiciach-Šaci. Mestská časť známa iba pre tých, čo chodia do Rožňa-

rok 2014; snímka: M. Magda

vy, do Zádielu.

V Šaci boli aj lazaristi.

Boli tam lazaristi, v roku 2012 odišli. Prišiel tam diecézny kňaz Michal Tkáč, jeden kaplán, ktorého som striedal ako mladý novokňaz. Bol som tam tri roky. Šaca s filiálkou Malá Ida. Špecifické prostredie Abova, veľmi mi prirástlo k srdcu. Predtým som bol desať mesiacov v Prešove na Sekčove na diakonskej praxi, priamo vo farnosti. Po troch rokoch som bol kaplánom v Košiciach na Tereze - farnosť sv. Gorazda a spoločníkov, najväčšia farnosť v diecéze, najväčšie sídlisko v Košiciach. Pôsobil som tam tri roky. Po šiestich rokoch prišla otázka od pána arcibiskupa cez pána farára na Tereze, či by som išiel do školy do Prešova za školského kaplána? Predtým mi to spomínal vtedajší školský kaplán Vladimír Nemec, bol na škole päť rokov. Chcel ísť na misie do Kazachstanu. Pýtal sa kňazov, ktorí by išli. „Vlado, mne je dobre vo farnosti. Keď sa ma opýta arcibiskup, bude to iná vec. Nevidím dôvod pýtať sa, dajte ma tam, tam chcem ísť.“ Prišla otázka od pána arcibiskupa. Mal som dva dni na rozmyslenie. Otázka odznela v sobotu okolo poludnia a v pondelok ráno do deviatej som mal poslať odpoveď, či áno alebo nie. Išiel som si zabehať k letisku v Košiciach a rozmyšľal som, čo robiť. V nedeľu som mal detskú v. omšu. Bola prefácia o spáse skrze Kristovu poslušnosť. Keď som spieval tú prefáciu, oslovili ma slová: „Vďaka Kristovej poslušnosti nám Boh navrátil život.“ Vtedy sa vo mne niečo „zlomilo“, mal som nejakú istotu: Dobré, idem tam. Nevybral som si, že tam chcem ísť. Dal som súhlas. Odpoveď prišla cez prefáciu pri nedeľnej sv. omši o spáse cez Kristovu poslušnosť. Odpísal som: „Pán arcibiskup, som k dispozícii.“

V ktorej ste škole?

Katolícka spojená škola sv. Mikuláša v Prešove.

Je to pre gymnázium alebo pre celú školu?

Je to pre celú školu. Spojená škola má základnú deväťročnú školu a osemročné gymnázium. V tej istej budove je aj cirkevná základná umelecká škola sv. Mikuláša, o ktorú sa tiež starám. Od šestť do osemnásť rokov.

Čo obnáša funkcia školského kaplána? Aké povinnosti?

Duchovná starostlivosť o žiakov, učiteľov a zamestnancov školy. Spočíva vo vyučovaní náboženstva, mám tam 12 hodín, čo nie je veľa. Potom akákoľvek duchovná služba, teda vysluhovanie sviatostí, svätá omša, sviatosť zmierenia, duchovné obnovy pre žiakov, učiteľov, rôzne duchovné aktivity v pôste, v advente, v októbri misijný týždeň. Som tam k dispozícii štyri až päť dní v týždni, do desať hodín podľa potreby. Porady vedenia, všetko čo sa týka duchovnej správy školy.

Vy si určujete rozsah duchovnej činnosti?

Po porade s pánom riaditeľom. Zabezpečenie duchovných hodnôt

pre žiakov od kvinty - od deviateho ročníka až po maturantov, štyrikrát do roka duchovné obnovy pre učiteľov, raz v roku dvojdná duchovná obnova a tiež duchovná obnova pre zamestnancov základnej umeleckej školy.

Na záver by ste mohli našim výtazským žiakom, resp. našim veriacim a našim čitateľom poslať cez náš časopis odkaz.

Nech majú trpezlivosť so sebou, lebo aj učelia, aj kňazi, všetci sa učíme celý život. Učíme sa jednej dôležitej veci – sme učenici, aj keď niektorí máme zodpovednosť aj za iných. Napadá mi, čo povedal sám Pán Ježiš: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom.“ Potrebujeme sa to učiť celý život. Nielen získavať vedomosti, ale byť tu pre druhých. Jedine v tom je zmysel nášho života. Práve tým, že život strácame pre druhých, akoby ho vylievame, tak paradoxne si tým zachraňujeme aj svoj vlastný život. Ako povedal Pán Ježiš: „Kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho.“ On tiež stratil svoj život, ale Boh, ktorý je Bohom života, mu prinavrátil život naplnený v hojnosti. Toto prajem žiakom, farníkom, všetkým, ktorí budú čítať časopis Spektrum. Aby na toto nezabúdali a mali odvahu život strácať, hoci je to bolestivé a niekedy ťažké, ale Boh to všetko štedro odmení a požehná.

pripravili: A. Blizmanová a M. Magda

Môj pohľad

Minuloročné Vianoce boli pre nás trochu iné v tom, že sv. omše nám neslúžil náš duchovný otec Marek, ale jeho spolubratia v službe. Pre nich to bolo tiež nové v tom, že prišli do našej farnosti, aby zastúpili nášho duchovného otca a aby sme naozaj nezostali ako „ovce bez pastiera“.

Chýbal vám náš duchovný otec Marek? Ako keď sa stretne celá rodina na Vianoce, na oslave, na svadbe a jeden syn, dcéra, brat, sestra, ujo, teta chýbajú? Keď sú v rodine blízke a srdečné vzťahy, hneď sa vypytujú jeden druhého, prečo ten alebo tá neprišli? V takejto situácii sa zastavíme a zamyslíme sa, že nám ten človek chýba, je časťou našej rodiny, nášho spoločenstva. Chceme si ho pripomenúť, spomíname ho, rozprávame o ňom. My sme si nášho duchovného otca pripomínali a stále pripomíname modlitbou pred každou sv. omšou zaňho, za jeho uzdravenie. Veríme, že cítil a cíti silu našej spoločnej modlitby, že ho nesie a drží a aj on sa modlí za nás. Keď sa stretneme, určite sa budeme o tom zdieľať.

V takejto situácii sme si, verím, všetci uvedomili, aký je pre naše spoločenstvo veriacich a pre celú farnosť dôležitý a nenahraditeľný kňaz ako most medzi Bohom a nami. Ako zástupca Ježiša medzi nami, ako vysluhovateľ sviatostí, ako sprostredkovateľ milostí, ktoré cez jeho osobu a službu dostávame. Pred každou sv. omšou sa modlíme za nové kňazské povolania.

Zamysleli ste sa cez túto našu situáciu nad tým, aké je dnes vzácne kňazské a rehoľné povolanie? Aký je kňaz pre nás nielen ako pre veriace spoločenstvo, ale aj ako jeden z nás pre nás dôležitý? Aká je vzácna a potrebná preňho, aj pre každého jedného z nás spoločná modlitba, myšlienka jeden na druhého, žičenie dobra a lásky tomu druhému? Že sa zaujíame jeden o druhého nie pre obyčajné info, aby sme to podali ďalej, ale naozaj, úprimne a z čistého srdca?

Uvedomili sme si, aký je pre nás dôležitý Boh ako súčasť našej viery, našich myšlienok, nášho konania? Aké je vzácne a dôležité spoločenstvo veriacich, ktorí sú „jedna myseľ, jedna duša“, nielen počas Vianoc? Aký je dôležitý pre nás chrám a najmä spoločné stretanie sa pri obetnom stole, no najmä živý Ježiš, keď ho prijímame do čistého srdca?

Predsá nám náš Pán poslal kňazov, ktorí nám s láskou a ochotou slúžili sv. omše cez celé Vianoce. Za všetkých nás, ktorí sme im naozaj vďační a možno len v duchu sme im ďakovali, za všetkých, ktorí sme niekedy skúpi na slová vďaky a na jej prejavenie, chcem vysloviť Pán Boh zaplať vám, duchovní otcovia Štefan Machaj zo Spišskej Kapituly, pán kanonik Imrich Anderko, t. č. na dôchodku vo Veľkom Šariši a Ján Kundrík, náš rodák, ktorí ste nás „nenechali v šticu“ a boli ste ochotní prísť k nám do našej farnosti a slúžiť nám, byť súčasťou nášho spoločenstva. Bolo to aj pre vás iné. Budeme na vás pamätať v modlitbách.

Tak, ako vyslovil na rannej sv. omši na sviatok Božieho narodenia duchovný otec Štefan Machaj: „Boli

rok 2015; snímka: M. Magda ml.

ste skvelí!“ na adresu našich kantorov a hudobníkov, aj ja chcem cez stránky nášho farského časopisu vysloviť Pán Boh zaplať Silvii, Frederikovi, Dominikovi, Danielovi, Františkovi, Jakubovi, Adele, Davidovi a Viktórii za ich ochotu cvičiť a učiť sa nové skladby. Popri svojich školských povinnostiach a cez svoje talenty hrať novonarodenému Ježišovi, Svätej rodine i nám všetkým, ktorým nám sprostredkovali kus neba na zemi. Snímam pomyselný klobúk, v našom ľúbozvučnom šarišskom nárečí „skladam kalap“ pred vami, naši milí mladí speváci, muzikanti a organisti. Teším sa z vás, ste pre mňa inšpiráciou a modlím sa za vás. Verím, že som na nikoho z vás nezabudla, spomenula som tých, ktorých som videla z tváre do tváre. Povzbudzujem aj vás všetkých, veriacich z Víťaza a Ovčia, aby ste im prejavili vďačnosť

a tak ich povzbudili v chcení hrať a spievať celému nebu.

Som povzbudená aj z možnosti spievať viaceré strofy z piesní, ktoré hrajú naši mladí kantori a, priznám sa, som nútená otvoriť spevník a vyhľadať tretie, štvrté strofy, aby som si ich po čase zopakovala. Chcem povzbudiť vás všetkých, ktorí radi spievate, aj tých, ktorí spievate ticho akoby pre seba, lebo sa hanbíte spievať hlasnejšie, aj tých, ktorým sa už nechce otvoriť spevník a spievať, lebo ste si už odvykli spievať a je pre vás pohodlnejšie byť ticho a nevydať ani hlásku. Veď aj váš hlas je darom od Pána na jeho oslavu. Sadám si do lavice a keď na polnočnej sv. omši sedeli za mnou ženy a chlapi, ktorí sa modlili prístrešie a keď začali spievať cez sv. prijímanie, chlapi zapojili svoje zvučné hlasy, verte či nie, bola to taká sila ako pevnosť, stena, ktorá za vami sto-

jí, aby vás chránila a vy cítite jej oporu. Bola som ich spevom taká povzbudená, že sa mi chcelo spolu s nimi ešte viac a radostnejšie spievať. Povzbudte k spevu aj svoje deti, vy, mladí otcovia a mamky, a nezabudnite s deťmi aj sami spievať. Veď deti napodobňujú to, čo robia ich rodičia. U nás vo farnosti, vo Víťaze aj v Ovčí, máme nádherné hlasy, deti, mladí, mladšie i staršie ženy a muži. Keď sa rozoznejú v nádherných liturgických piesňach, veď ten spev sa vznáša až do neba a náš Pán má z nás určite veľkú radosť, veď spievame na jeho chválu. A keď zaznie po sv. omši pápežská hymna a ženy i chlapi zapoja svoje hlasy, niekedy sa až stíšim, aby som počula silu a krásu nášho spoločného spevu.

Okrem spevu prejavujeme našu vieru aj v tom, ako sa správame v kostole. Keď ideme do chrámu, neobídme sa bez toho, aby sme sa

vzájomne nepozdravili. Keď vchádzame do lavice, pozdravme sa navzájom, sadnime si bližšie k sebe, nie na koniec lavice, ako keby sme sa hnevali. Veď by si k nám možno niekto prisadol, lavica je voľná. Prichádzajme na svätú omšu nie na poslednú chvíľu, ale doprajme si čas, ako píše mystička Catalina Rivas v brožúrke *Prežívaj svätú omšu*, keď jej Panna Mária povedala: „**Prečo prichádzate na poslednú chvíľu? Mali by ste prísť skôr, modliť sa a prosiť Pána, aby vám zoslal Ducha Svätého, ktorý by vás obdaril pokojom, očistil od ducha tohto sveta, zbavil trápení, problémov a roztržitosti. Len tak môžete dôstojne prežiť tento posvätný okamih. Ale vy chodíte, až keď začína svätá omša a zúčastňujte na nej, ako na akejkoľvek všednej udalosti, bez duchovnej prípravy. Prečo? Je to predsa ten najväčší zázrak. Prišli ste prežiť tento okamih, kedy vám Najvyšší Boh dáva svoj najväčší dar a vy si ho neviete vážiť...**“

Cez sv. omšu prežívame najväčšiu a najsvätejšiu obeť, nerozprávajme sa medzi sebou, ako keby sme boli v divadle alebo v kine. Veď sa pred našimi očami koná najväčšie tajomstvo – premenenie chleba a vína na živé telo a na živú krv nášho Pána. Prežívajme celú sv. omšu s veľkou úctou a bázňou.

Potom Mária povedala: „**Povedz všetkým ľuďom, že človek nie je nikdy viac človekom, ako keď pokľakne pred Bohom na kolená.**“

Keď zdvihol celebrant hostiu, Mária mi povedala: „**Nepozeraj dolu. Zahľad sa Neho, kontempluj ho a modli sa fatimskú modlitbu: „Ó, môj Bože, verím v Teba, klaniam sa Ti, dúfam v Teba a milujem Ťa. Prosím o odpustenie pre**

tých, ktorí neveria v Teba, nekľanú sa Ti, nedúfajú v Teba a nemilujú Ťa. Pane, zmiluj sa. “ A teraz mu povedz, ako veľmi ho miluješ a vzdaj úctu Kráľovi kráľov.“

Keď nastane okamih sv. prijímania, Mária povedala: „**Toto je chvíľa, kedy máte prosiť za celebranta a kňazov, ktorí s ním slúžia omšu. Opakuj po mne: „Pane, žehnaj ich, pomáhaj im, očisti ich, miluj ich, staraj sa o nich, upevni ich vo svojej láske...**“ Spomeňte si na všetkých kňazov na svete a na všetky zasvätené duše...“

Keď mal celebrant udeliť požehnanie, Panna Mária Cataline povedala: „**Buď pozorná... Namiesto znaku kríža robíte akýsi ledaboly úkon. Pamätaj, že toto môže byť posledné požehnanie, ktoré z rúk kňaza dostaneš. Keď vychádzaš z kostola, nevieš, kedy zomrieš a či ešte budeš mať príležitosť dostať od kňaza požehnanie. Tieto posvätené ruky ti dávajú požehnanie v mene Najsvätejšej Trojice, preto sa prežehnávaj znakom kríža s úctou, ako keby malo byť posledné v tvojom živote.**“

Ježiš prosil Catalinu, aby na niekoľko minút po svätej omši zostala s ním. Povedal: „**Neodchádzajte hneď po skončení svätej omše, ale zostaňte chvíľu v mojej prítomnosti, tešte sa z nej, dovoľte aj mne tešiť sa z vašej...**“

Aj po svätej omši si uvedomme, že sme stále v liturgickom priestore. Nerozprávajme sa, ale ak je to niečo nevyhnutné, povedzme si to potichu, všetko ostatné počká až za dvere chrámu. Zvlášť, keď si kľakáme k jaslíčkam alebo keď si kľakáme pred svätý kríž vo veľkonočnom období a chceme sa v tichu modliť a rozjímať. Chceme požiť všetkých, ktorí po sv. omši

odchádzajú a kráčajú k východu z kostola, zachovávajú, prosím, posvätné ticho, ako na to upozorňujú nápisy v kostoloch, najmä v mestách alebo keď ste na púti v zahraničí. Prosím aj tých, ktorí sa po sv. omši zdržiavajú alebo vchádzajú do sakrestie, aby po sv. omši zatvorili dvere do sakrestie a skúsili sa aj tam rozprávať potichšie. Viete, ako všetka tá vrava v kostole a v sakrestii pôsobí nedôstojne a rušivo v priestoroch chrámu? Zachovajme, prosím, posvätné ticho, veď sme stále v liturgickom priestore. Keď vychádzame z kostola, budme k sebe ohľaduplní a tolerantní. Tí, čo prichádzate do kostola autami a parkujete na parkovisku alebo na kostolnom dvore, počkajte, prosím, v autách, kým prejdeme my, „pešiáci“, aby sme sa nemuseli uhýbať z jednej strany na druhú, lebo nevieme, z ktorej strany vychádza auto. Všetci štartujú naraz, nikto nevie počkať v už naštartovanom aute o minútku či dve dlhšie, všetci chcú byť čím skôr doma. Veď ideme zo sv. omše naplnení Božím duchom, s pokojom v duši a v srdci, žeby ten pokoj z nás vyprchal, len čo prestúpime prah kostolných dverí?

Berme to, prosím, nie ako kritiku, ale ako pohľad jednej z nás na nás, ktorí tu žijeme a tvoríme spoločenstvo veriacich ľudí na tomto malom kúsku zeme, ktorú nám dal Pán do užívania. Sú to malé detaily, ktoré ukazujú, akí sme vlastne ľudia dneška, akí sme súčasní kresťania. Nech v našich slovách, správani a v skutkoch je vidieť a cítiť, že sme naozaj Ježišovi. Aj keby iní ľudia o nás nevedeli, že sme veriaci kresťania, aby z našich skutkov videli, že sme ľudia, Boží ľudia. Veď „po ovoci“ je

rok 2016; snímka: M. Magda

nás možné spoznať. Skúsme o tom porozmýšľať a aspoň o malý krôčik zmeniť seba a našu osobnú kultúru k lepšiemu.

Budem rada, ak aj vy ostatní, ktorí stále odkladáte napísať niečo povzbudivé na stránkach nášho farského časopisu, napíšete pár slov. Vypnite mobil alebo obrazovku, zoberte do ruky pero a papier alebo sadnite k počítaču a začnite cez ťukanie do klávesnice písať svoje úvahy, povzbudenie, zamyslenia. Tak sa o časť svojho vnútra podelíte s nami ostatnými, ktorých to poteší, povzbudí, nakopne, prinúti zamyslieť sa. Chcem osloviť aj vás, ktorí ste si predplatili náš časopis, je vás 160, skúsťe nečakať na nové hotové číslo, ale buďte aj vy aktívni, prispievajte svojimi myšlienkami a tvorte obsah každého nového čísla. Povzbudme sa navzájom, zdieľajme sa nielen na sociálnych sieťach, ale aj na tých-

to stránkach.

Veď keď čítate náš farský časopis, pod jeho názvom je uvedené: *časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Viňaz*. Tak napíšte, čím žijete ako deti, dospelé osoby, ženy a muži, starší, čo prežívate ako študujúci, pracujúci, ako deti, mamy a otcovia, rodina, ako aj tí, čo nemáte rodinu, ako žijete svoju vieru ako veriaci, hľadajúci a žijúci v dnešnom svete. Nech bude každé číslo bohatšie aj o kus vášho „ja“. Rok čo rok počúvate naše prosby či prosby predošlých i terajšieho duchovného otca a nepočujete, čítate a nepíšete. Možno sa v jednom okamihu nadchnete a sľúbite, že konečne niečo napíšete a potom na to zabudnete, na to chcenie sadá prach. Neverím, že vám stačí len pohľad na farebné zábery na obálke, či tam nevidíte seba alebo niekoho z rodiny alebo na prehľad bohoslužieb,

či nájdete sv. omšu, ktorú ste dali odslúžiť na vaše úmysly?

Verím, že sme o krok ďalej. Tak, ako máme dospieť a dozrievať v osobnej viere, v modlitbe, tak dospievame a dozrievame aj v našich postojoch, v našich prejavoch viery, v našich skutkoch. Nebuďte len pasívni čakatelia a čitatelia. „Nakopnite sa.“ Čakáme na vaše myšlienky a tešíme sa. Povzbudme sa navzájom a modlime sa za seba i za toto dielo, nech ho Pán naďalej žehná. Veď bez Božieho požehnania márne naše namáhania. Poďme spoločne s Ježišom, naším Pánom do toho! Nech nás všetkých Pán požehná svojím Duchom Svätým, jeho darmi, ovocím a charizmami! Svätá rodina, buďte súčasťou našich rodín a celej našej farskej rodiny i cez stránky nášho farského časopisu Spektrum!

Hanka Blizmanová

Ocitli sme sa v pôstnom období

Ocitli sme sa v pôstnom období, ktoré je v prvom rade časom na zamyslenie sa. Je časom, kedy sa máme do seba uzavrieť a popremýšľať nad sebou samým, nad svojím životom i konaním. Pán nám dáva tento milostivý čas na to, aby sme sa vďaka nemu s Bohom spojili ešte viac a „vytiahli“ svoju vieru na vyšší stupeň.

Pokánie, ku ktorému nás povzbudzuje celá Cirkev, je jednou z najväčších tém Biblie. Boh stvoril pokánie a dáva nám ho ako priestor, kedy sa my - ľudia - stretávame s Ním. Bez pokánia niet stretnutia s Bohom. Nie je možné stretnúť sa so skutočným Bohom v živote, ktorý predstierame. Pokánie je pre každého veľmi ťažké, pretože zaväzuje ku konfrontácii s pravdou o samom sebe. Proces videnia seba v pravde je často veľmi bolestivý. Často od pokánia utekáme, pretože utekáme od pravdy nášho vzťahu s Bohom, od vzťahu s iným človekom. Ak chceme, aby nás Boh oslobodil od deštruktívneho zla, ktoré sa týka nášho života, musíme dovoliť, aby nám Boh ukázal samých seba v pravde. Toto je tá najťažšia časť pokánia. Pokánie je dôležité preto, lebo aj pred príchodom Ježiša Krista na túto zem vystúpil najprv človek pokánia - Ján Krstiteľ. Mária nás neustále pozýva k pokániu, lebo pokánie má moc obnovy nášho života k trom vzťahom - **k Bohu, k druhému človeku a k sebe samému.**

Láska je čas, ktorý venujeme tomu, koho milujeme. Práve čas je tým, čo verifikuje lásku. Mnohokrát sa stane, že ľudia povedia: „Pomodlil som sa tri ružence, bol som na sv. omši, spravil som veľa dobrých skutkov.“ Ak to robíme mechanicky a len zo záväzku, nemá to takú cenu, ako keď to spravíme s láskou. Päť minút úprimne a s láskou strávených s Bohom je viac ako tri ružence. To, samozrejme, neznamená, že sa ružence modliť nemáme, ale pri každej modlitbe i pri všetkom, čo robíme, si máme uvedomovať prítomnosť Boha. Nemodlíme sa len z povinnosti, modlíme sa z lásky a s láskou.

Modlitba je istotne rozhovor s Bohom a tak vždy, keď sa ideme modliť, spomeňme si, že sa ideme s Ním rozprávať. Odíďme na tiché miesto, zavríme sa do ticha a vychutnávajme si prítomnosť Boha. Pri rozhovore s niekým by sme iste nerobili iné aktivity a neboli myšlienkami inam. Preto sa prehĺbme do modlitby a uvedomujme si, s kým sa ideme pri modlitbe rozprávať a čo všetko pre nás Boh urobil a stále robí. Snažme sa teda spoločne prežívať modlitbu srdcom, vkladajme do nej úprimnosť a snahu o silu pre seba byť svojou stále lepšou verziou. Pretože zmeniť svet môžeme len tak, že začneme od seba. Naša radosť a chuť do tohto života bude rásť, keď budeme vidieť, že šťastnými robíme tých druhých.

„Modlitba – to sú dve zamilované srdcia v priestore ticha, v láske a v cte, ktoré si toto všetko navzájom preukazujú.“

Erik Kostelník

Kecharitomene

17. Sme pod Máriiným plášťom

Vždy je dobre prosieť o svoje uzdravenie, no Márii by sme mali odovzdávať aj každú chvíľu nášho utrpenia. Ak to urobíme, môže naše trápenie zasvätiť Bohu a spojiť ho s utrpením Pána Ježiša. Mária ho obetuje Otcovi za spásu sveta a za záchranu tých najväčších hriešnikov, aby sa nikto nezatratil. Uvedomme si, že keď sa modlíme, vždy máme nad sebou otvorené nebo.

Našou túžbou by malo byť plnenie Božej vôle na zemi, aby nás Všemohúci Boh, Otec z najlepších otcov, obdaroval láskou a nehou. On hľadá na každého z nás a hovorí: „Si môj milovaný syn, si moja milovaná dcéra.“ Je to tiež moment, keď môžeme prijať nielen nehu Všemohúceho Boha, ale aj moc Duchu Svätého a krv Baránka. Nech nás v takých chvíľach intímneho kontaktu s Bohom Najsvätejšia Trojica prenikne svojou prítomnosťou, aby sme sa jej úplne a bez výhrad odovzdali.

Môžeme sa modliť napríklad týmito slovami: „Mária, som v Tebe, som v Tvojom náručí, v Tvojom srdci, v Tvojom lone, som ukrytý pod Tvojím plášťom. V Tvojom náručí, Mária, chcem prijať nehu Otca i Syna i Duchu Svätého.“ Pri týchto slovách vnímaj Božiu prítomnosť. Žalm hovorí, že naše telá sú stvorené s prirodzeným pnutím smerom k Bohu, s hlbokou túžbou po ňom. Celé moje telo túži po Tebe "ako vyschnutá zem bez vody". Duša i telo volajú k živému Bohu. Uvedomme si, že každá časť našej kože, každá bunka nášho tela je plná túžby po Bohu.

Spočinutie, usnutie v Duchu Svätom, ktoré dnes tak často vidíme, je odpoveď nášho tela na túto neodškriepiteľnú túžbu. Boh sa chce svojou prítomnosťou dotknúť nášho tela. Nech naše telo i duša volajú k živému Bohu tou istou túžbou srdca, tým istým postojom, vyjadreným napríklad natiahnutými rukami. Jednoducho: celý buď túžbou po Božej prítomnosti a ona na teba zostúpi!

Je užitočné, keď do našej modlitby, najmä do tej spoločnej v chráme, pozývame anjelov, aby zišli z neba tu na zem a aby úplne naplnili priestor svätyne svojou prítomnosťou. V Ježišovom mene máme prosiť Otca v nebi a Máriu, aby k nám zostúpili tie nespočítateľné zástupy nebeských služobníkov. V takých chvíľach je veľmi dôležitá prítomnosť anjelov Eucharistie, ktorí kľacia pred každým svätostánkom sveta a klaňajú sa Ježišovi Kristovi. Prosme ich, aby nám pomáhali pri modlitbe a adorácii nášho Pána a pri Jeho zvelebovaní.

V mene Ježiša Krista vzývame serafínov, anjelov ohňa, ktorí stoja pred Baránkovým trónom. Neustále žiaria a hľadajú do očí Večného Boha. To vlastne oni žiaria úplnou láskou k nemu a preto ich máme prosiť, aby aj naše srdcia zapálili najsilnejšou láskou a túžbou po Bohu. Máme prosiť o milosť ohňa Božej lásky pre tých, ktorí majú chladné, prázdne, skamenené srdcia a chcú by milovať Boha zo všetkých síl, z celej duše, z celého srdca.

Cez Máriinu lásku a modlitbu v Ježišovom mene prosme, aby Boží oheň zostúpil do srdiec tých, ktorí chcú byť zapálení. Je dôležité, aby sme naozaj svoj život prežívali v Márii – v jej srdci, v jej lone, v jej náručí. Ak je nám blízka ktorákoľvek z týchto metafor, prijmime ju za svoju.

MUDr. B. Vaščák

rok 2017; snímka: M. Magda

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Viktória Uličná

Prvý polrok školského roka je už za nami a ja dúfam, že ste so svojimi výsledkami spokojní. Určite sa neviete dočkať jarných prázdnin, ktoré sú už za rohom – celý týždeň, kedy si aspoň trochu oddýchnete od školy, zažijete nové veci, navštívite nové miesta alebo si tento týždeň užijete doma, v pohode so svojimi najbližšími. Podme sa spolu pozrieť, čo nás tento mesiac čaká.

Popolcová streda – 14. 2.

V roku 2024 pripadne Popolcová streda na 14. februára, ktorý je zároveň aj sviatkom sv. Valentína. Na Popolcovú stredu sa všetci veriaci schádzajú v kostole, aby spoločne začali pôstne obdobie. Je to obdobie, kedy sa snažíme zmeniť svoj život k lepšiemu. Cirkev nás v pôstnom období vyzýva k obráteniu, pokániu, zmiereniu a k skutkom lásky. Preto by sme si mali nájsť viac času na modlitbu, všímať si, čo potrebujú naši blízni doma i v škole, a tiež sa snažiť niečoho sa zrieknuť. Počas liturgie urobí kňaz veriacim na čelo krížik z popola. Popol tu symbolizuje pomínutelnosť, kríž večný život. Každý sa zamýšľa nad slovami kňaza: „Pamätaj, že prach si a na prach sa obrátiš.“

Svätec mesiaca – sv. Valentín (14. 2.)

Svätý Valentín pochádzal z mesta Terni (Taliansko). V roku 197 sa v rodnom meste stal biskupom. Cisár Claudius II. zakázal svojim vojakom uzatvárať manželstvá. Práve Valentín tento zákaz ignoroval a naďalej tajne sobášil zaľúbené páry. Tu možno hľadať pôvod sviatku zamilovaných, ktorý všetci zaľúbenci oslavujú na deň Valentínovej smrti – 14. februára.

Jeho konanie sa donieslo cisárovi, ktorý dal kňaza uväzniť. Vo väzení liečil chorých kresťanov. 14. februára 269 kat mečom ukončil jeho život. Jeho traja učenci Valentínovo telo previezli do jeho rodného mesta, kde ho aj pochovali. Nad jeho hrobom postavili jemu zasvätenú baziliku. Na podnet pápeža Pavla V. sa v roku 1605 uskutočnil archeologický prieskum, pri ktorom boli objavené pozostatky svätého Valentína. Okrem tohto chrámu sa dnes relikvie sv. Valentína nachádzajú aj na iných miestach, napr. lebka je uložená v rímskej Bazilike Santa Maria in Cosmedin.

Úloha: Na oboch obrázkoch veriaci prijímajú popolec. Obrázky sa však od seba líšia. Nájdeš 10 rozdielov?

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Ako nás Ježiš v Eucharistii zachraňuje?

Pán Ježiš nás pozýva, aby sme sa čo najčastejšie zúčastňovali na svätej omši a prijímali ho v Eucharistii: „Ježiš im povedal: „Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život... Kto je tento chlieb, bude žiť naveky“ (Jn 6, 53, 58). Povinnosť zúčastniť sa na nedeľnej svätej omši by sme mali považovať za veľkú výsadu. Pán Ježiš nám vysvetľuje, čo sa deje počas svätej omše. Ježiš nás uistuje: „Ja ťa ustavične zachraňujem. To, čo sa dialo na Golgote pred dvetisíc rokmi, bolo a je znamením toho, čo neprestajne trvá, pretože to existuje mimo času, akému podliehaš ako človek žijúci na zemi. Ja som vaše ustavičné a večné vykúpenie. Neprestajne vás vytrhávam satanovi a odovzdávam vás Otcovi, nakoľko mi dovolí vaša slobodná vôľa.“

Keď prijímame Eucharistiu s čistým srdcom, spájame sa s Kristom a prijímame Jeho zmŕtvychvstanie a nezničiteľnú lásku. Je to najväčší poklad, aký človek vôbec môže dostať. Svätý Ján Pavol II. zdôraznil, že „Eucharistiou sa človek pretvára na tajomstvo vzkriesenia“. Preto svätý Ignác Antiochijský právom definoval eucharistický chlieb ako "liek nesmrtnosti, protilátku smrti“.

Každý, kto uverí a srdcom prijme pravdu o Eucharistii, zatúži zúčastňovať sa na svätej omši nielen v nedeľu, ale aj v bežných

dňoch. Zato ten, kto z povrchnej príčiny alebo z lenivosti zanedbáva účasť na nedeľnej svätej omši, pohŕda Bohom. Takto sa dopúšťa hriechu, pretože ignoruje Kristovu lásku a nechce od neho prijať dar spásy. Tento postoj ho môže priviesť k strate večného života. Prorok Jeremiáš opísal tento nerozumný postoj veľmi sugestívne: „Lebo môj ľud urobil dve chyby: opustil mňa, prameň živej vody a vykopali si cisterny“ (Jer 2, 13). Ježiš Kristus je naozaj prítomný pod spôsobom chleba a vína, ale naším zmyslom ostáva skrytý. Zato viera nám umožňuje stretnúť sa s ním. Boh rešpektuje našu slobodu a preto ho môžeme nachádzať iba v temnote viery ako „skrytého Boha“, aby sme mali možnosť rozhodnúť sa a dozrievať v láske. Keby sa nám zjavil tak, že by sme Jeho krásu, všemohúcnosť a lásku vnímali zmyslami, stratili by sme slobodu a teda aj možnosť nadviazať s ním vzťah lásky. Láska nemôže existovať bez úplnej slobody. Na to, aby sme zostali slobodní a aby sa v našich srdciach mohla zrodiť autentická láska, je potrebná temnota viery.

Ježiš nám zjavuje aj ďalší dôvod toho, prečo v Eucharistii ostáva „skrytým Bohom“: „Dieťa moje, ako veľmi sa musím skrývať, aby som tvoju dušu nespálil ohňom svojej lásky a aby som tvoje telo nezabil svojou otcovskou nehou.

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

A ja tak veľmi milujem a túžim byť milovaný... Ukrývam sa, aby som ťa nezotročil veľkosťou svojho daru. Chcem vaše šťastie, aké si nik z ľudí nedokáže predstaviť, ani precítiť... Celú históriu ľudstva a históriu každého človeka riadim tak, aby ste boli pripravení zjednotiť sa so mnou vo večnosti. Teraz sa so mnou môžete stretávať v modlitbe, v meditácii nad mojim životom, slovom, znameniami, ktoré som vám dal a neustále dávam. Najvýrečnejším znamením je moja prítomnosť v Eucharistii. Som skrytý v hostii - keď ju človek prijme, jeho duša sa stretne so mnou, živým a pravdivým, hoci ukrytým pred rozumom a zmyslami. Poznávať ma a dotýkať sa ma môžete srdcom plným lásky a dôvery – srdcom dieťaťa. Čím väčšia je vaša viera a láska, tým hlbšie je vaše poznanie a pevnejšie zjednotenie so mnou.“

Pán Ježiš nás vystríha, aby sme Eucharistiu neprijímali v stave smrteľného hriechu: „Kto si je ve-

domý ťažkého hriechu, musí skôr, ako pristúpi k prijímaniu, prijať sviatosť zmierenia. Na to, aby sme prijali Ježiša, nestačí len viera, ale potrebné je vytrvať v posväcujúcej milosti a láske, zostávajúc v lone Cirkvi s telom i so srdcom... Nech teda človek skúma sám seba a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Svätý Ján Zlatoústý silou svojej výrečnosti povzbudzuje veriacich: „Aj ja povznášam môj hlas, nalieham, prosím a zapisahávam, aby sme sa nepribližovali k tomuto posvätnému stolu s nečistým a skazeným svedomím. Takéto prijímanie nikdy nemožno považovať za pravé prijímanie, aj keď sa tisíckrát dotkneme Kristovho tela, ale znamená odsúdenie, muky a vzrast trestov.“

Ak kresťana ťaží vo svedomí ťažký hriech, pokánie prostredníctvom sviatosti zmierenia sa stáva záväznou cestou, umožňujúcou plnú účasť na eucharistickej obete. Pán Ježiš varuje: „Chrán sa bezmyšlienkovitého a ľahostajného prijímania Eucharistie. Je to veľký hriech a znesvätenie mojej lásky a môjho daru zrodeného z krvi na Golgote.“

Ježiš nás chce ustavične zachraňovať skrze svoju prítomnosť v Eucharistii: „Aj napriek vašim vzburám a nevďačnosti vás stále milujem, čakám na váš návrat a ustavične obetujem seba samého, aby som vás zachránil. Je to večná obeta, pretože trvá stále. V nej žijete a v nej dýchate. Ona vás zachraňuje v každej chvíli.“

Trampoty v manželstve

prpravuje: MUDr. B. Vaščák

179. Počatie dieťaťa má byť veľkorysé a rozvážne

Boh dáva ťažšie úlohy tým, ktorým viac dôveruje. Choré deti môžu prispieť k úžasnému rozvoju lásky medzi manželmi a rastu viery. Toto vám prajem. Žiaľ, poznám prípady rodín, kde manželia (spravidla otcovia) neuniesli bremeno chorého dieťaťa a odišli... Je to veľká škoda, nehovoriac o premárnenej príležitosti pre nich aj pre ich dieťa.

To, že sa rodia choré deti, je záhadou. Testujú kvalitu našej ľudskosti. Svätá Matka Tereza niekoľkokrát spomenula svoju návštevu veľkej rodiny vo Francúzsku. Rodičia jej hrdlo predstavili svoje deti, počnúc najstaršou dcérou. Všetky deti mali nadpriemerne schopnosti a dosiahli veľké úspechy aj v medzinárodnom meradle, každé v inej oblasti. Ich najmladšie dieťa ležalo paralyzované, prakticky bez kontaktu s vonkajším svetom. Rodičia ich predstavili a povedali: „A toto je náš profesor lásky. Žiadne dieťa nás nikdy nenaučilo milovať

tak nezištne ako toto.“ Áno, choré deti potrebujeme my zdraví, aby sa na nich a v starostlivosti o ne prejavila a rozvíjala naša ľudskosť.

Okrem toho moderný bezbožný a zvrátený svet (pre mňa zdegenerovaný) sleduje detské choroby ešte pred narodením a nabáda zabíjať tých, ktorí sú z choroby podozriví... V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že v Británii sa prehliadkami mŕtvych tiel detí, potratených kvôli prenatálnej diagnostikovaným ochoreniam ukázalo, že len tridsať percent z nich bolo skutočne chorých...

Dieťa nie je majetkom rodičov, lekárov ani zákonodarcov! Nikdy sa nesmie zabíjať chorý, ani zdravý! Z hľadiska prirodzeného zákona, teda Božieho zákona, zákon dovoľujúci zabitie človeka je nezákonný a nikto, kto sa považuje za človeka, ho nemôže ustanoviť ani naplniť. Máme v živej pamäti tie úbohé ženy, protestujúce proti zisteniu Ústavného tribu-

nálu, že v Poľsku je zabíjanie počatých detí kvôli ich diagnostikovanej (a často len údajnej) chorobe proti Ústave Poľskej republiky. Tieto ženy v podstate protestovali proti prirodzenej morálke, rozumu a zdravému rozumu. Niektoré šikovne zorganizovali tieto protesty, podporil ich a... financoval. Modlím sa za organizátorov a účastníkov týchto protestov, aby sa spamätali vo svojej šialenosti, nenávisť a tvrdohlavosti.

Vráťme sa k pozitívam. Čo by mali robiť rodičia, ktorí už majú choré dieťa alebo dokonca niekoľko detí? Samozrejme, milovať ich a starať sa o ne. Mali by preveriť možné príčiny chorôb detí a s podporou poctivých pro-life lekárov minimalizovať pravdepodobnosť počatia a následne narodenia chorého dieťaťa. Príčinou ochorenia môže byť zdravotný stav rodičov pred počatím potomka, prípadne iný faktor v tehotenstve (aj keď tu radšej používam „požehnaný

stav“). Je dobre, že ste si urobili genetické testy, pretože vám umožňujú predpovedať možné genetické ochorenie dieťaťa (s pravdepodobnosťou: 0, 25, 50, 75, alebo 100 percent). V prípade vysokej pravdepodobnosti ochorenia u počatého dieťaťa majú rodičia právo rozhodnúť sa nepokúšať sa počať ďalšie (alebo aj prvé) dieťa.

Môžu sa napríklad rozhodnúť pre rodičovstvo prostredníctvom adopcie. Toto nie je v rozpore s povinnosťou (zabudnuté slovo) manželov dať život dieťaťu. Rozhodnutia o úmysle počať ďalšie dieťa by mali byť „rozhľadné a veľkorysé“. Aj keď je však dieťa počaté v rozpore s plánom rodičov, sú povinní ho prijať a vychovávať s láskou, teda hľadiac na jeho dobro, nie na svoje pohodlie.

Na rozhľadné a poctivé uskutočňovanie svojich prokreačných zámerov je potrebné získať poznatky o plodnosti manželského páru. Najlepšie je učiť sa priamo od manželského páru, ktorý tieto znalosti má a aplikovať ich vo svojom živote. Myslím na metódy prirodzeného plánovania rodičovstva. Sú užitočné ako na zvýšenie pravdepodobnosti počatia dieťaťa, tak aj na odloženie počatia na chvíľu (alebo vôbec) slušným spôsobom, bez porušenia morálnych noriem.

Jednoducho rozum založený na spoľahlivých poznatkoch rozpozná, kedy máme šancu počať dieťa a kedy nie. Vďaka dobre formovanej vôli a sebaovládaniu aj v sexuálnej dimenzii sa manželia zdržia pohlavného aktu, ak by jeho účinky mohli byť v rozpore s ich úmyslom. Rozhodnutie neotehotnieť je zároveň možné vykonať so 100-percentnou účinnosťou. Pričom o počatí rozhoduje „Niektorý iný“. My ako rodičia môžeme len vytvárať ideálne podmienky na počatie a čakať na rozhodnutie Stvoriteľa. Preto sa manželia dostávajú do styku v čase novej plodnosti alebo neplodnosti, v závislosti od aktuálnych plánov plodenia. Robiť dôležité životné rozhodnutia (napr. úmysel otehotnieť alebo ho odkladať) s použitím rozumu a vôle vždy spôsobuje rast človeka.

Vzdať sa používania rozumu a vôle (tvorivých atribútov) v tejto dôležitej problematike a uchýľovať sa k antikoncepcii, potratovým tabletkám, či dokonca potratom vždy spôsobí degradáciu človeka a časom (ako možno pozorovať vo verejnom priestore) aj jeho skutočnú degeneráciu.

Žiaľ, mnohí lekári zradili lekársku etiku Hippokratovej prísahy: „Nijakej žene nepodám prostriedok na vyhnanie plodu“. Študenti medicíny v Poznani ešte k tomu pridali: „...a budem brániť každý počatý život“, vy-pukol politický škandál!

Stalo sa v roku 2023

- **1. 1. 2023 sme slávili prvý deň v roku slávnosťou Bohorodičky Panny Márie**
- 6. 1. v piatok na sviatok Zjavenia Pána bolo pri sv. omšiach požehnanie „Trojkraľovej vody“
- **8. 1. bola nedela Krstu Krista Pána, touto nedelou sa končilo vianočné obdobie a začalo sa obdobie cez rok**
- 18. - 25. 1. bol Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, kde sme sa modlili na tento úmysel
- **2. 2. v stredu na sviatok Obetovania Pána (Hromnice), 40 dní od narodenia Pána Ježiša, bolo pri svätých omšiach požehnanie sviec - hromničiek**
- 4. 2. v sobotu o 17.00 bolo v kostole stretnutie snúbeneckých párov, kde sme si dohodli termíny náuk
- **11. 2. v sobotu o 17.00 bolo na fare stretnutie snúbencov, ktorí sa prihlásili na snúbeneckú školu, na „prvú várku“**
- 22. 2. Popolcovou stredou sme začali 40-dňové pôstne obdobie; v tento deň bol prísny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu, bol to deň pokánia v celej katolíckej Cirkvi
- **24. 2. v piatok začali krížové cesty v pôstnom období: v Ovčí o 16.30 a vo Vítaze o 18.00 a po nich boli sv. omše; krížové cesty v nedeľu boli v Ovčí o 13.30 a vo Vítaze o 14.30**
- 26. 2. v nedeľu bola po sv. omšiach jarná zbierka na charitu
- **10. 3. v piatok sme začali Deviatnik k sv. Jozefovi, ženíchovi Panny Márie**
- 18. 3. v sobotu po sv. omši ráno bolo stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia
- 24. 3. v piatok bola nočná adorácia vo farskom kostole od 21.00 - 22.00, pri ktorej zazneli piesne chvál
- **2. 4. na Palmovú nedeľu sme sa pred druhou sv. omšou o 10.30 stretli pri kostole sv. Ondreja, kde bolo požehnanie ratolestí, ktoré sme niesli v rukách v sprievode do farského kostola sv. Jozefa, kde začala slávnostná sv. omša; táto procesia nám pripomenula Pánov vstup do Jeruzalema na osliatku, kde podstúpil umučenie**
- 6. 4. vo Štvrtok svätého týždňa, doobeda o 9:30 bola v katedrále sv. Alžbety v Košiciach Omša svätenia olejov, pri ktorej bola posvätená krizma a požehnaný olej katechumenov a olej chorých
- **7. 4. v Piatok utrpenia Pána bola krížová cesta doobeda, vo Vítaze sa začala o 11.00 a v Ovčí o 12.30; krížové cesty boli v kostoloch kvôli chladnému počasiu a sneženiu**
- 7. 4. v Piatok utrpenia Pána sa začal Deviatnik pred sviatkom Božieho milosrdenstva
- **9. 4. v nedeľu sme slávili najväčší kresťanský sviatok - Veľkonočnú nedeľu Pánovho zmŕtvychvstania**
- 16. 4. v Druhú veľkonočnú nedeľu - v Nedeľu Božieho milosrdenstva sme sa o 15.00 vo farskom kostole modlili slávnostnú korunku k Božiemu milosrdenstvu v hodine milosrdenstva pred vyloženou Sviatosťou
- **1. 5. v pondelok sme slávili odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebroid Daniel Jancusko, policajný kaplán Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky, pôsobiaci v Pezinku**
- 6. 5. v sobotu bola farská púť s Rádiom Lumen do Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove, hlavným celebrantom a kazateľom bol Mons. Jozef Halko, bratislavský pomocný biskup; z našej farnosti išli tri autobusy pútnikov
- **20. 5. v sobotu v našej farnosti bola celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti oltárnej; vo Vítaze začala po sv. omši od 7.30 do 11.00 a pokračovala vo filiálnom kostole v Ovčí od 11.30 do 15.00, zakončená korunkou k Božiemu milosrdenstvu a Eucharistickým požehnaním**
- 21. 5. v 7. veľkonočnú nedeľu bola o 10.30 sv. omša v Doline
- **28. 5. v nedeľu na slávnosť Zoslania Ducha Svätého bolo vo filiálnej obci v Ovčí, v kostole sv. Barbory 1. sväté prijímanie detí; pri slávnostnej svätej omši o 10.30 po prvý raz prijalo Pána Ježiša v Eucharistii 9 detí**
- 4. 6. v nedeľu prijalo vo Vítaze pri sv. omši o 10.30 po prvýkrát Eucharistiu 13 detí
- **17. 6. v sobotu bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 25. 6. bola po sv. omšiach zbierka na Dobročinné diela Svätého Otca
- **30. 6. v piatok bol záver školského roka „Te Deum“, ktorý deti zo Základnej a Materskej školy ukončili dakovnou svätou omšou vo Vítaze o 8.00 a v Ovčí o 9.00**

rok 2019; snímka: M. Magda

- 30. 6. v piatok bola celodenná poklona v našej farnosti; dátum nám bol pridelený
- **1. 7. v sobotu ráno o 5.00 vo Vítaze bolo požehnanie peších pútnikov na odpustovú slávnosť do Levoče**
- 2. 7. v nedeľu sa konala tradičná Levočská púť na Mariánskej hore pri príležitosti júlového sviatku Navštívenia Panny Márie; slávnostnú odpustovú sv. omšu v nedeľu celebraval J. E. Mons. Jan Graubner, pražský arcibiskup
- **23. 7. v nedeľu vyvrcholila odpustová slávnosť pri sv. Anne; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebraval J. E. Mons. Andrej Imrich, emeritný pomocný biskup**
- 30. 7. v nedeľu po sv. omši v Ovčí o 9.00 sme si uctili relikviu bl. Zdenky Schelingovej, ktorú máme v kostole
- **7. - 10. 8. bol 1. turnus letného tábora 2023 pre „velkých“ - pre 2. stupeň (tí, ktorí v septembri nastúpili do 5. ročníka) do 15 rokov; uskutočnil sa v obci Štôla**
- 9. 8. v stredu večer prechádzali cez našu filiálnu obec Ovčie pútnici z Michaloviec do Svätyně Božieho milosrdenstva v Spišskej Novej Vsi, ktorú organizovali pallotíni; boli ubytovaní v sále Obecného úradu a v rodinách u dobrodincov, o stravu sa postaral starosta Eduard Jenča
- **14. - 17. 8. bol 2. turnus letného tábora 2023 pre „menších - od 5 rokov po 4. ročník; prvé tri dni boli vo Vítaze s prespávaním v sále Obecného úradu, štvrtý deň sa išlo na výlet do Svitu; celý tábor niesol názov „Pútnické dobrodružstvo“, počas ktorého spoznávali deti pútnické miesta na Slovensku aj vo svete**
- 12. 8. v sobotu sa uskutočnilo stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia, zakončené adoráciou a Eucharistickým požehnaním po sv. omši
- **15. 8. v utorok sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie so sv. omšou v Doline o 17.00**
- 26. 8. v sobotu bola sv. omša na kopci Slubica o 12.00; v minulom roku sa k nám pridali aj veriaci z farnosti Dúbrava
- **4. 9. v pondelok sme pri sv. omšiach vzývali Ducha Svätého - Veni Sancte na začiatku nového školského roka 2023/2024, vo Vítaze o 8.00 a v Ovčí o 9.00**
- 8. 9. v piatok bola o 17.00 odpustová slávnosť v kaplnke Narodenia Panny Márie v Doline; hlavným celebrantom a kazateľom bol Martin Štieber, rektor UPC Prešov
- **15. 9. - slávnosť Sedembolestnej Panny Márie sme slávili slávnostnou svätou omšou o 10.30 v Doline**
- 17. 9. v nedeľu bola po svätých omšiach zbierka na Rádio Lumen
- **8. 10. bola slávnostná svätá omša o 10.30 v Doline, obetovaná za miestnych poľovníkov, ktorú celebraval Peter Štieber, školský kaplán Katolíckej spojenej školy sv. Mikuláša v Prešove**
- 10. a 11. 10. bolo po večerných sv. omšiach v kostoloch vo Vítaze a v Ovčí stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí
- **14. 10. v sobotu bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia; po sv. omši bola polhodinová adorácia**

rok 2021; snímka: P. Čech

cia s myšlienkami sv. pátra Pia

- 22. 10. v nedeľu po svätých omšiach bola celosvetová zbierka na misie; zbierka zo Slovenska bola venovaná farnostiam a diecéziam v africkom Benine; misijná zbierka je najväčšou akciou solidarity na celom svete
- **29. 10. v nedeľu bola po svätých omšiach v našej arcidiecéze zbierka pre ľudí postihnutých zemetrasením**
- 1. 11. v stredu na slávnosť Všetkých svätých boli pobožnosti na cintoríne: v Ovčí o 13.30 a vo Vítaze o 14.30
- **11. 11. v sobotu bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia; po sv. omši bola polhodinová adorácia s myšlienkami sv. pátra Pia**
- 28. 11. v utorok sme oslávili 22. výročie konsekrácie starého kostola sv. Ondreja na Vyšnom konci slávnostnou sv. omšou ráno o 7.00 vo Vítaze; kostol bol konsekrovaný 28. 11. 2001
- **28. 11. v utorok sme oslávili 31. výročie konsekrácie farského kostola sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze slávnostnou sv. omšou o 18.00; kostol bol konsekrovaný 28. 11. 1992**
- 29. 11. v stredu sme oslávili 31. výročie konsekrácie filiálneho kostola sv. Barbory v Ovčí, slávnostnú svätú omšu o 18.00 celebraval rodák Michal Jenča, farár v Smolníckej Hute; kostol bol konsekrovaný 29. 11. 1992
- **30. 11. vo štvrtok bola odpustová slávnosť sv. Ondreja v kostolíku na Vyšnom konci, zasvätenom tomu-to svätci; slávnostnú svätú omšu celebraval vdp. Michal Jenča, farár v Smolníckej Hute**
- 3. 12. v 1. adventnú nedeľu bola odpustová slávnosť sv. Barbory v Ovčí so slávnostnou sv. omšou o 10.30, ktorú celebraval rodák vdp. Jozef Bednárík, farár v Jaklovciach
- **9. 12. v sobotu po rannej sv. omši bolo stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 25. 12. v pondelok sme slávili jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša; vianočný stromček do farského kostola darovala rodina Kristíny Magdovej
- **25. 12. v nedeľu na sviatok Narodenia Pána nám o 15.00 v kostole v Ovčí koledovali a vianočným príbehom „Ovčanské pastorále II.“ spríjemnili popoludnie deti a mladí, ktorých nacvičila pani Marta Bednáríková**
- 25. 12. v popoludňajších hodinách koledovali naši mladí vo Vítaze; výťažok z koledovania Dobrej noviny išiel na podporu rozvojových projektov v krajinách východnej Afriky
- **26. 12. na sviatok sv. Štefana v popoludňajších hodinách koledovali naši mladí v Ovčí**
- 31. 12. na Silvestra bol otvorený kostol od 23.00 do polnoci; o 24.00 bolo Eucharistické požehnanie

Štatistika roka 2023

	Krsty				Sobáše				Pohreby			
	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU
2023	16	6	13	35	13	2	0	15	14	3	2	19
	(ch 8, d 8)	(ch 3, d 3)	(ch 9, d 4)	(ch 20, d 15)	-	-			(m 6, ž 8)	(m 2, ž 1)	(m 0, ž 0, d 1)	(m 9, ž 10, d 1)
2022	30	13	7	50	9	3	0	12	25	14	1	40
2021	16	5	14	35	12	2	0	14	25	12	1	38
2020	21	11	5	37	13	6	0	19	22	8	0	30
2019	31	6	5	42	13	2	0	15	9	4	0	13
2018	26	12	3	41	17	4	3	24	9	1	0	10
2017	25	5	2	32	19	5	0	24	12	5	1	17
2016	24	5	6	35	12	3	0	15	13	4	1	18
2015	23	13	3	39	13	7	0	20	13	6	1	20
2014	24	8	13	45	17	6	0	23	15	4	3	22
2013	25	11	12	48	11	4	0	15	19	5	0	24
2012	32	7	18	57	13	8	0	21	15	7	1	23
2011	11	3	11	25	12	3	0	15	18	15	1	34
2010	14	4	9	27	6	7	0	13	21	8	0	29
2009	19	6	13	38	6	7	1	14	10	5	1	16
2008	22	6	9	37	7	8	0	15	12	4	0	16
2007	20	3	12	35	9	2	0	11	12	8	0	20
2006	16	5	7	28	12	1	0	13	14	6	0	20
2005	23	3	11	37	9	5	0	14	9	2	0	11
2004	25	8	5	38	16	3	0	18	22	4	0	26
2003	20	6	10	36	9	6	0	15	17	9	0	26

Sviatosť manželstva si v roku 2023 vyslúžili:

■1) 27. 5. 2023 vo Vítaze – **Jaroslav Vrábel** (Kolinovce) a **Natália Dugasová** (Vítaz); ■2) 10. 6. 2023 v Ovčí – **Tomáš Eliáš** (Prešov) a **Klaudia Tomková** (Ovčie); ■3) 17. 6. 2023 vo Vítaze – **Peter Imrich** (Široké) a **Krisťína Gondová** (Vítaz); ■4) 1. 7. 2023 vo Vítaze – **Samuel Samseli** (Široké) a **Mária Iskrková** (Vítaz); ■5) 8. 7. 2023 vo Vítaze – **Peter Čech** (Široké) a **Daniela Mačugová** (Vítaz); ■6) 22. 7. 2023 vo Vítaze – **Adrián Kováč** (Fintice) a **Petronela Štofilová** (Vítaz); ■7) 19. 8. 2023 vo Vítaze – **Dominik Schulhauser** (Obfelden, Švajčiarsko) a **Barbora Kollárová** (Vítaz); ■8) 19. 8. 2023 vo Vítaze – **Tomáš Žilka** (Fričovce) a **Daniela Mária Novotná** (Vítaz); ■9) 2. 9. 2023 vo Vítaze – **Przemyslaw Dawid Maguda** (Manchester, GB) a **Lenka Čechová** (Manchester, GB); ■10) 9. 9. 2023 vo Vítaze – **Jozef Iskra** (Vítaz) a **Adriána Novotná** (Vítaz); ■11) 30. 9. 2023 vo Vítaze – **Jozef Lipták** (Jakubovany) a **Patricia Jencová** (Vítaz); ■12) 30. 9. 2023 vo Vítaze – **Peter Tímko** (Kendice) a **Zuzana Svatová** (Vítaz); ■13) 6. 10. 2023 vo Vítaze – **Peter Novotný** (Vítaz) a **Patricia Čechová** (Vítaz); ■14) 7. 10. 2023 vo Vítaze – **Tomáš Fencik** (Košice) a **Katarína Skolodová** (Vítaz); ■15) 16. 12. 2023 v Ovčí – **Jozef Šimčík** (Ovčie) a **Monika Prokopová, rod. Krivdová** (Ovčie)

Podrobný prehľad krstov v našej farnosti

Rok	Spolu	Rómovia	Rozdiel	Z toho - iní	Vítaz	Ovčie
1997	34	6	28	1	21	6
1998	34	2	32	-	24	8
1999	44	2	42	1	32	9
2000	44	6	38	-	31	7
2001	41	6	35	-	23	12
2002	47	12	35	2	24	9
2003	38	10	28	2	20	6
2004	40	5	35	2	25	8
2005	37	11	26	-	23	3
2006	31	7	24	3	16	5
2007	39	12	27	4	20	3
2008	40	11	29	1	22	6
2009	51	22	29	4	19	6
2010	36	9	27	9	14	4
2011	30	10	20	5	12	3
2012	57	18	39	5	27	7
2013	48	12	36	3	22	11
2014	45	13	32	5	19	8
2015	39	3	36	5	19	12
2016	35	6	29	4	24	5
2017	32	2	30	9	17	4
2018	41	3	38	12	15	11
2019	42	5	37	10	21	6
2020	37	5	32	7	16	9
2021	35	14	21	2	14	5
2022	50	7	43	16	16	11
2023	35	13	22	6	11	5

Sviatosť krstu v roku 2023 prijali:

★1. **Anna Tomková**, nar. 19.12.2022 (Ovčie); ★2. **Dávid Lacko**, nar. 13.8.2017 (Vítaz - Dolina); ★3. **Saška Lacková**, nar. 9.4.2016 (Vítaz - Dolina); ★4. **Jozef Lacko**, nar. 24.2.2022 (Vítaz - Dolina); ★5. **Jonáš Ján Čigarský**, nar. 19.12.2022 (Vítaz); ★6. **Esteban Matúš Pokuta**, nar. 1.7.2022 (Vítaz - Dolina); ★7. **Samuel Iskra**, nar. 6.2.2023 (Ovčie); ★8. **Aneta Mertinková**, nar. 9.3.2023 (Vítaz - Široké); ★9. **Olívia Lacková**, nar. 26.11.2022 (Vítaz - Dolina); ★10. **Dominik Tomčák**, nar. 19.5.2023 (Vítaz - Prešov); ★11. **Viliam Koval'**, nar. 8.6.2023 (Vítaz); ★12. **Dominik Magda**, nar. 20.1.2023 (Ovčie); ★13. **Ivana Humeňanská**, nar. 7.6.2023 (Vítaz); ★14. **Mateo Čech**, nar. 25.7.2023 (Vítaz); ★15. **Miriám Františka Holáňová**, nar. 21.6.2023 (Ovčie - Ostrava); ★16. **Matias Lacko**, nar. 9.11.2022 (Vítaz - Dolina); ★17. **Melisa Macková**, nar. 11.1.2023 (Vítaz - Dolina); ★18. **Ladislav Dunka**, nar. 7.7.2023 (Vítaz - Dolina); ★19. **Esteban Lacko**, nar. 8.8.2022 (Vítaz - Dolina); ★20. **Natália Uličná**, nar. 9.8.2023 (Vítaz); ★21. **Damián Holub**, nar. 9.11.2022 (Vítaz - Dolina); ★22. **Martina Balogová**, nar. 31.7.2023 (Vítaz); ★23. **Amália Balogová**, nar. 25.8.2023 (Ovčie); ★24. **Dajana Salanci**, nar. 28.8.2023 (Vítaz - Široké); ★25. **Dárius Salanci**, nar. 28.8.2023 (Vítaz - Široké); ★26. **Ema Kočíšová**, nar. 4.9.2023 (Vítaz); ★27. **Kayson Hudson**, nar. 24.4.2023 (Vítaz - Whitby); ★28. **Alexandra Uličná**, nar. 4.11.2022 (Vítaz); ★29. **Nikolas Holub**, nar. 22.8.2023 (Vítaz - Dolina); ★30. **Joachim Ján Mihal'**, nar. 4.10.2023 (Vítaz); ★31. **Emma Kundriková**, nar. 11.10.2023 (Vítaz); ★32. **Demir Pavol Lacko**, nar. 13.2.2023 (Vítaz - Dolina); ★33. **Michal Svat**, nar. 19.10.2023 (Ovčie); ★34. **Aishe Mária Lacková**, nar. 1.10.2023 (Vítaz - Dolina); ★35. **Eliáš Bašista**, nar. 9.11.2023 (Vítaz).

vyvetlivky: (miesto krstu – bydlisko)

V roku 2023 nás predišli do večnosti:

† 16.1.2023 **Helena Sabolová, rod. Balogová**, 22.1.2023 **Anna Kráľová, rod. Jenčová**, 91r. (Ovčie); † 19.2.2023 **Marta Balogová rod. Novotná**, 78r. (Vítaz); † 22.2.2023 **Miroslav Lacko**, 53r. (Vítaz-Dolina); † 1.4.2023 **Mária Magdová, rod. Novotná**, 65r. (Vítaz); † 20.4.2023 **Peter Čech**, 65r. (Vítaz); † 27.4.2023 **Helena Galdunová, rod. Galdunová**, 89r. (Vítaz); † 22.5.2023 **Žofia Petková, rod. Novotná**, 76r. (Vítaz); † 20.7.2023 **Margita Kollárová, rod. Balogová**, 88r. (Vítaz); † 12.8. 2023 **Ján Bednárík**, 70r. (Ovčie); † 3.9. 2023 **Stanislav Novotný**, 66r. (Vítaz); † 18.9.2023 **Pavol Poláček**, 76r. (Vítaz); † 21.10.2023 **František Bednárík**, 77r. (Ovčie); † 26.11.2023 **Juliana Lacková**, 29. týždeň (Vítaz-Dolina); † 1.12.2023 **Jozef Stašík**, 68r. (Vítaz); † 11.12.2023 **Žofia Uličná, rod. Štofaničková**, 96r. (Vítaz); † 23.12.2023 **Katarína Stašíková, rod. Čechová**, 88r. (Vítaz); † 25.12.2023 **Stanislav Uličný**, 67r. (Vítaz); † 23.12.2023 **Ján Jenča**, 87r. (Vítaz).

ilustračná snímka: Martin Magda

Stalo sa

- **18. - 25. 1. bol Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, kde sme sa modlili na tento úmysel**
- **2. 2. - v piatok na sviatok Obetovania Pána (Hromnice), 40 dní od narodenia Pána Ježiša, bolo pri svätých omšiach požehnanie sviec - hromniček**
- **3. 2. v sobotu o 17.00 bolo na fare stretnutie snúbeneckých párov, kde sa dohodli termíny náuk**

Stane sa

- **14. 2. Popolcovou stredou začneme 40-dňové pôstne obdobie; v tento deň je prísny pôst a zdržanie sa mäsitého pokrmu, je to deň pokánia v celej katolíckej Cirkvi**
- **16. 2. v piatok začnú krížové cesty v pôstnom období: v Ovčí o 16.30 a vo Vítaze o 18.00 a po nich budú sv. omše; krížové cesty v nedeľu budú v Ovčí o 13.30 a vo Vítaze o 14.30**
- **18. 2. v nedeľu bude po sv. omšiach jarná zbierka na charitu**
- **10. 3. v piatok začíname Deviatnik k sv. Jozefovi, ženíchovi Panny Márie**

Prehľad úmyslov sv. omši

		Vítaz		Ovčie	
12. 2.	Pondelok				
13. 2.	Utorok	18:00	80: Mária Stahovcová a za jej rodinu		
14. 2.	Popolcová str.	18:30	† Mária, Štefan, Ľubomír a Jozef	17:00	† Juraj Krištof
15. 2.	Štvrtok	7:00	† Valentín kollár		
16. 2.	Piatok	18:00	† Helena, Jozef, Mária, Štefan a Alžbeta	17:00	60: Jozef Hudák
17. 2.	Sobota	7:00			
18. 2.	1. pôstna NE	7:30	50: manž.: Anna a Stanislav Novotní	9:00	
19. 2.	Pondelok	18:00	† Marta Balogová (výročná)		
20. 2.	Utorok	18:00	† Štefan, Helena a Imrich		
21. 2.	Streda			17:00	† Valent, Alžbeta a Imrich
22. 2.	Štvrtok	7:00			
23. 2.	Piatok	18:00	† Helena, Ján, Apolónia a Štefan	17:00	† Magdaléna, Ladislav a Jozef Berthótyovci
24. 2.	Sobota	7:00			
25. 2.	2. pôstna NE	7:30	60: Milan Čech	9:00	† Veronika a Jozef
26. 2.	Pondelok				
27. 2.	Utorok	18:00	† Valentín a Mária		
28. 2.	Streda			17:00	† Valent, Mária a Ján
29. 2.	Štvrtok	7:00			
1. 3.	Piatok	18:00	70: Regína Uličná	17:00	† Mária, Valentín a Mária
2. 3.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
3. 3.	3. pôstna NE	7:30		9:00	za živých a mŕtvych členov RB
4. 3.	Pondelok				
5. 3.	Utorok	18:00			
6. 3.	Streda			17:00	† Jozefína a Ján, Apolónia a Ján
7. 3.	Štvrtok	7:00			
8. 3.	Piatok	18:00		17:00	† Pavla a Ladislav Tomkovci
9. 3.	Sobota	7:00			
10. 3.	4. pôstna nedeľa - B	7:30	† Zuzana, Ján, Mária, Imrich, Mária a Ján	9:00	† Veronika a Jozef Hudákovci
		10:30	za farnosť		
11. 3.	Pondelok				
12. 3.	Utorok	18:00			
13. 3.	Streda			17:00	† Apolónia, Ján, Anna, Jozef a Albert
14. 3.	Štvrtok	7:00	† Marta, Anna, Matej a Václav		
15. 3.	Piatok	18:00	60: Jozef Tartaľ	17:00	40: Milan Ondria
16. 3.	Sobota	7:00	za ZBP Anny Lazorovej		
17. 3.	5. pôstna nedeľa - B	7:30	50: Danka Blizmanová	9:00	70: Júlia Stašíková
		10:30	za farnosť		

2. februára 2024 - Obetovanie Pána

